N°. 111. A°. 1859.

DINGSDAG 10 MEI.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau : Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJBLAD.

BERIGT.

Wij zullen voortgaan met des namiddags ten half één ure aan het Bureau van ons Dagblad (Hoogstraat 10—77) tegen betaling van 10 cents verkrijgbaar te stellen Bulletins, bevattende de in den loop van den voormiddag ontvangen telegrafische depêches.

Er zijn maatregelen genomen om ten spoedigste de berigten van het tooneel des oorlogs te ontvangen.

BUITENLAND.

LONDEN den 7 Mei.

De generaal majoor sir W. Williams van Kars, die tot gouverneur en opperbevelhebber in Canada benoemd is, heeft, bij besluit van 6 dezer, ook den plaatselijken rang van luitenant generaal in Nieuw Schotland verkregen.

Bij besluit van denzelfden dag is de generaal sir Williams John Codrington, voormalig opperbevelhebber van het Engelsch leger in de Krim, tot gouverneur en opperbevelhebber der stad en bezetting van Gibraltar benoemd, welke ambten tot hiertoe nooit aan een hoofdofficier, maar doorgaans alleen aan officieren van minderen rang opgedragen werden.

Bij patentbrieven heeft H. M. den heer C. Bennet, die in het Parlement eene afdeeling van het graafschap Northumberland vertegenwoordigde en de belangen der Torypartij ten sterkste was toegedaan, onder den titel van baron Ossulston tot het pairschap verheven.

— De Times zegt dat de heer Maldmery het Oostenrijksche en de heer Cameron het Sardinische leger, in hoedanigheid van commissarissen der Engelsche Regering, zullen vergezellen.

— De Koninklijke proclamatie waarbij een ruim handgeld aan de matrozen wordt aangeboden die zich voor 's Rijks dienst verbinden willen is ver van vruchteloos geweest, naardien reeds zeer velen zich daarvoor hebben laten aanwerven.

De Lords der Admiraliteit hebben de consuls, reeders en kooplieden doen uitnoodigen hunne krachtige medewerking tot dezen maatregel te verleenen, door, in het algemeen belang, de zeelieden tot het gevolg geven aan de tot hen gerigte oproeping aan te sporen.

— De United Service Gazette bevestigt niet alleen dat de geheele militie eerlang zal worden ingelijfd, maar voegt daarbij dat, behalve die militie, wier sterkte op tusschen de 60 en 70.000 man berekend wordt, 50 bataillons of 50 000 man aan het staande leger zullen worden toegevoegd, en dat Engeland door dit een en ander, na eerst als zeemogendheid al zijne pogingen tot dat einde gerigt te hebben, weldra eene landmagt van 310 a 320.000 man bezitten zal; eene berekening die wel wat overdreven toeschijnt.

— Mag men de berekeningen der oppositiebladen gelooven, dan hebben de laatst bekend geworden verkiezingen de schaal nu weder ten nadeele der Ministers doen overslaan.

— Men zegt dat verscheiden groote huizen alhier weigeren deel aan de nieuwe Fransche leening te nemen.

— Men verwacht tegen morgen eene openbare vergadering in de open lucht in Hyde Park, in welke, onder het voorzitterschap van den bejaarden radikaal dr. Nebb uit Marylebone, beraadslaagd zal worden over het rigten van een dankadres aan Keizer Napoleon en de Fransche Natie, wegens hunne ondersteuning in het belang der vrijheid, des regts en der onafhankelijkheid van Italië, tegen de staatkundige dwingelandij en de onverdraagzame en papistische vervolgingen van Oostenrijk.

— Wederom zijn Engelsche oorlogschepen naar Ragusa of Cattaro gestevend.

PARIJS den 8 Mei.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Eene indrukwekkende plegtigheid had heden in de kerk van Nôtre Dame plaats. De Aartsbisschop van Parijs, monsr. Marlot, nam zelfs de dienst waar en sprak van den kansel eene redevoering uit, in welke hij op zeer oordeelkundige wijze en in even krachtige als waardige taal vaderlandslievende en godsdienstige denkbeelden vereenigde. De Keizer, de Keizerin, de jonge Prins, de geheele Keizerlijke Familie, het Hof en de grootwaardigheidbekleeders traden tusschen de twee gelederen, die door de nationale garde en het leger van Parijs gevormd werden. Als de Koningen van Frankrijk voormaals op het punt stonden van naar het leger te vertrekken begaven zij zich in groote staatsie naar Saint Denis en aanvaardden aldaar de oriflamme, het met leliën bezaaid vaandel, dat de banier des Konings was. De Keizer is naar de Nôtre Dame gegaan, om dáár de wapenen te doen wijden.

De afreis des Keizers, die aan de bewegingen der Oostenrijksche troepen ondergeschikt is, wordt gezegd dingsdag, of stellig op het allerlaatste donderdag te zullen plaats hebben. Hij wordt vergezeld door Prins Napoleon, wiens geheel militaire huis heden morgen vertrokken is, en door diens Gemalin, Prinses Clotilde, die zoo lang de oorlog duurt in Italië blijven zal.

Men leest in het officiële gedeelte van den Moniteur: De heer Delangle, benoemd tot groot-zegelbewaarder, minister van justitie, de Hertog van Padua, benoemd tot minister van binnenlandsche zaken, en de maarschalk Randon, benoemd tot minister van oorlog, hebben heden, in tegenwoordigheid van den minister van Staat, den eed afgelegd in handen van Z. M. den Keizer.

De nieuw benoemde minister van binnenlandsche zaken heeft heden morgen de zaken van het ministerie aanvaard en met de hoofden der afdeelingen gewerkt. De heer Delangle aanvaardt morgen het ministerie van justitie.

Hetzelfde blad brengt voorts ter kennis dat, bij besluit des Keizers, het kader van den generalen staf is vermeerderd met 10 divisiegeneraals en 20 brigadegeneraals, waardoor dus dit kader is gebragt tot 90 brigadegeneraals en 180 divisiegeneraals, te zamen 270 generaals. Het korps van den generalen staf is vermeerderd met 5 kolonels, 5 luitenant-kolonels, 10 eskadron-chefs, 30 kapiteins en 30 luitenants, zoodat het totaal der officieren van het korps van den generalen staf thans bedraagt 610.

— Heden ten 12 ure is er eene mis gevierd in de kapel der Tuileriën; vervolgens is er groote voorstelling geweest. Gisteren avond heeft de Keizer al de leden van zijne familie aan zijne tafel vereenigd.

Op last des Keizers zal eene dienst der oorlogsdrukkerij ter beschikking van den maarschalk majoor-generaal des legers in Italië gesteld worden en is het ambulant materieel, dat in den Oosterschen oorlog gediend heeft, door den directeur, den heer de Saint Georges, die het in 1854 daarstelde, gereorganiseerd. De eenige moeijelijkheid bestond in de keuze tusschen het groot aantal kundige drukkers, die naar het voorregt dongen om onder het vijandelijk vuur de eerste bulletins onzer zegepralen te zetten en te drukken. Ook het bestuur van den telegraaf heeft onder zijne voornaamste beambten een personeel uitgekozen, dat den Keizer in Italië vergezellen zal.

— Ofschoon de Moniteur heeft medegedeeld dat de maarschalk Vaillant benoemd is tot majoor-generaal van het leger in Italië, twijfelt men evenwel of hij zijne militaire functiën als zoodanig zal kunnen vereenigen met die van lid des geheimen raads, waartoe hij tegelijk is benoemd. Waarschijnlijk zal hij tusschen die twee moeten kiezen en men veronderstelt, den leeftijd van den maarschalk in aanmerking genomen, benevens een en ander waardoor het hem moeijelijk zou vallen eene groote bedrijvigheid te ontwikkelen, dat hij tot zijn leedwezen genoodzaakt zal zijn de betrekking te aanvaarden, die hem veroorlooft te Parijs achter te blijven. In dit laatste geval zouden de werkzaamheden van majoor-generaal, zoo als men eerst had gezegd, door den generaal Martimprey worden waargenomen.

— Men leest in den Constitutionnel: „De werkzaamheden voor de leening van 500 millioen zijn heden (zaturdag) morgen ten 9 ure aan het ministerie van finantien in de Rue Rivoli en in de verschillende hulpbureaux te Parijs aangevangen. Zestien bureaux ter ontvangst der stortingen zijn in het ministerie en twintig andere in de verschillende mairiën, de centrale kas en de kas der gedeponeerde en geregtelijk bewaarde gelden gevestigd. In het geheel zijn er 36 bureaux voor Parijs georganiseerd. Heden morgen, met het aanbreken van den dag, zijn zij letterlijk alle belegerd geworden; de lange rijen der inschrijvers strekten zich tot in de aangrenzende straten uit. Aan het ministerie van finantien heeft men zelfs eene sterke militaire post moeten stellen om de orde te handhaven, even als zulks het geval is geweest bij gelegenheid van de leening, welke voor den oorlog in het Oosten werd geopend."

Volgens nadere berigten was er gisteren avond, bij de sluiting der bureaux, alleen in de departementen van de Seine, de Seine en Marne, Seine en Oise, Eure en Loir en Loiret, reeds voor 200 millioen ingeschreven.

— De heer Eude Degaillon is voornemens de voornaamste zaken, op het groote vraagstuk betrekkelijk welks oplossing thans de algemeene aandacht bezig houdt, in zangen of andere verzen te behandelen. Als eerste proef daarvan ziet een gedicht, getiteld het Congres, bereids het licht.

— Gisteren avond ten 9 ure heeft men in den tuin des Keizers de proef genomen eener nieuwe toepassing van het elektrieke licht. Dit licht, buitengemeen sterk, wordt voortgebragt door een toestel, die geplaatst is op een voertuig, door een paard voortgetrokken. Eene groote menigte was in den omtrek der Tuileriën vereenigd, om getuige te zijn van de proefneming welke een uur heeft geduurd.

— Er wordt een gestreng en naauwkeurig onderzoek ingesteld naar de oorzaken van den jongsten brand, die het magazijn van leger-fourrages te Berey heeft vernield. Het is in den tijd van vier a vijf jaren het vijfde militaire magazijn dat te Parijs, te Versailles of te Vincennes eene prooi der vlammen is geworden. Men vreest dat hierbij òf kwaadwilligheid, òf eene onvergefelijke onachtzaamheid in het spel is.

— De Fransche Gezant te Bern heeft den 6 dezer den Zwitserschen Bondsraad eene nota van den vorigen dag overgereikt, waarin gezegd wordt hoe de Keizer aan de bevelhebbers der land- en zeemagt in last gegeven heeft het grondgebied en de regten der onzijdige Staten strikt te eerbiedigen en zijnerzijds vertrouwt dat die Staten de noodige maatregelen tot handhaving eener strikte onzijdigheid zullen voorschrijven. De Bondsraad heeft op nieuw een bataillon en eene batterij naar Tessin gezonden.

— De heer E. Texier gaat voort met het zenden zijner brieven uit Sardinië aan den directeur van het dagblad le Siècle. Zijn laatste brief, den 2 dezer uit Genua geschreven, roemt ten sterkste de volharding en opgeruimdheid der Fransche soldaten, die, naardien zij, uit hoofde van hun groot aantal, op verre na niet allen in de kazernen, de kerken en de particuliere huizen konden geborgen worden, binnen een kamp in de open lucht twee dagen lang aan de hevigste stortregens blootgesteld waren, maar nogtans in den morgen van genoemden dag al zingende en zoo vrolijk uittrokken als hadden zij dien nacht op donzen bedden gerust. Hunne goede stemming ziende klapten de Genuezen in de handen en deden hun, onder de gewone kreeten: Leve Frankrijk! Leve Italië! een half uur ver uitgeleide.

Na het bovenstaande geschreven te hebben vernam de heer Texier dat de Oostenrijkers voorwaarts gerukt waren, en begaf zich naar Alessandria. Maar toen hij bemerkte dat dit gerucht valsch was is hij, om zich over deze teleurstelling te troosten, een bezoek aan het slagveld van Marengo gaan afleggen, dat slechts een half uur van Alessandria verwijderd is, en deelt de volgende bijzonderheden dienaangaande mede: „Te midden dier ruime vlakte heeft men een groot huis, van zeer middelmatigen bouwtrant, gesticht, en daarvan een museum der voorwerpen gemaakt welke na dien beroemden veldslag zijn opgeraapt. Op den voorgevel prijken de beeldtenissen van Kellermann, Lannes, Bessières en Berthier, en te midden van het plein ziet men het marmeren standbeeld des eersten Consuls; eenige schreden verder het graf van Desaix, boven hetwelk hoofdschedels en andere menschelijke overblijfsels opgetast zijn. In dit oogenblik is het museum ledig, dewijl al wat daarin was naar Alessandria is overgebragt." Hij besluit zijnen brief met te zeggen dat de Oostenrijkers door de Piémontezen en Franschen te Alessandria met levendig ongeduld te gemoet werden gezien.

— Volgens het Zwitsersch blad de Bund heeft een vrijkorps van Garibaldi, dat met een detachement Piemontesche artillerie te Domo d'Ossola stond, eene ontmoeting met de Oostenrijkers gehad, bij het oprukken van Domo d'Ossola naar den regteroever van het meer Maggiore. De Oostenrijkers werden met verlies van 8 man teruggedreven en scheepten zich weder in. Toen zij later, in verscheiden vaartuigen, talrijker wederkeerden, trokken de vrijwilligers zich op Domo d'Ossola terug.

De Fransche bezetting te Rome zal geene vermindering ondergaan.

Wegens de gisting in Romagna is de Oostenrijksche bezetting te Ancona met 10.000 man versterkt.

— Men schrijft aan l'Indépendance Belge: Terwijl de Fransche en Oostenrijksche legers waarschijnlijk op het punt staan van kogels en bommen te wisselen in ontmoetingen, die tot de verschrikkelijkste gevolgen kunnen leiden, ontvangt men uit Australië een klein berigt, dat daarmede een merkwaardig contrast oplevert. Het Oostenrijksche fregat Novara, hetwelk is uitgezonden tot eene wetenschappelijke reis om de wereld, is te Taïti binnengeloopen. De officieren der equipage en de Oostenrijksche geleerden, die zich aan boord van het fregat bevinden, werden door den heer Saisset, maritiem kommandant voor de Fransche Regering, op de hartelijkste wijze ontvangen, en volslagen onkundig van de later gevolgde gebeurtenissen, hebben de vertegenwoordigers van twee volken, welker soldaten elkander eerlang te midden van het vreeselijkste bloedbad zullen ontmoeten, zich aan een vreedzaam banket vereenigd.

KEULEN den 8 Mei.

De Prinses van Pruissen heeft Coblentz reeds weder verlaten, en is over Mannheim naar Baden Baden gereisd.

— In verschillende gedeelten van Duitschland geeft de anti-Napoleontische geest zich op luidruchtige wijze lucht. In een wijnhuis te Coblentz dreigden de boeren op den laatsten marktdag een drie voeten hoog standbeeld van Napoleon I, dat boven den kagchel stond, te verbrijzelen, zoodat de waardin het raadzaam vond den gipsen Keizer aan de oogen zijner vijanden te onttrekken. In de groote zaal van het hôtel Marquardt te Stuttgardt moest men laatstleden maandag, ter voorkoming van eene soortgelijke manifestatie, het beeld des tegenwoordigen Franschen Keizers, dat daar sedert de laatste zamenkomst der twee Keizers geplaatst was, wegnemen.

— Zoo als reeds per telegraaf werd gemeld, is de wereldberoemde Alexander von Humboldt den 6 dezer des namiddags ten drie ure te Berlijn ontslapen.

Den 14 september van het jaar 1769 geboren (dat ook het geboortejaar van Napoleon I en Wellington was), mogt hij dus zijn nuttig, werkzaam en voor de wetenschap zoo hoogst belangrijk leven tot bijna 90 jaren zien verlengen. Sints zijne laatste ziekte waren zijne krachten steeds verminderd en in de bewustheid van een welbesteed leven zag hij het einde van zijne aardsche werkzaamheid met kalmte te gemoet. Hij ging heen met de blijde voldoening van nog in zijne laatste levensjaren het meest omvattende van zijne werken, de natuurwetenschappelijke beschrijving der wereld (Kosmos), de vrucht van zijne schier alles omvattende nasporingen, te hebben mogen voltooijen.

Alexander von Humboldt was de trots van Duitschland en het voorwerp der vereering van geheel Europa. Als geleerde door menigen anderen geleerde overtroffen in de kennis van enkele takken der natuurwetenschappen, overtrof hij op zijne beurt alle anderen in de genialiteit, waarmede hij de afzonderlijke deelen der wetenschap tot een grootsch geheel wist te vereenigen.

De naaste bloedverwanten van den ontslapene, zijne nicht mevrouw von Bülow, geb. von Humboldt, en zijne sedert vijftig jaren met hem bevriende neef, de generaal der kavalerie von Hedemann, hebben hem in zijne laatste levensdagen op de liefderijkste wijze verpleegd. Ook zijne neven Herman en Wilhelm von Humboldt waren uit Silezië toegesneld. Prinses Karel van Pruissen meldde zich dadelijk na het overlijden van von Humboldt aan het sterfhuis aan, waar zich ook in den loop van den dag de Prins Regent vervoegde.

Diep en smartelijk was de indruk door geheel de stad gevoeld. Tot in zijne laatste oogenblikken heeft de stervende zijne volkomene bewustheid behouden. Meermalen vroeg hij of de Koning nog niet te Berlijn was teruggekeerd; hij had dien vóór zijn dood nog zoo gaarne gezien. De begrafenis zal aanstaanden dingsdag plaats hebben; het lijk wordt op bevel van den Prins Regent in den dom van Berlijn overgebragt, en ingevolge de beschikking van den Minister van onderwijs zullen de Universiteit, de Akademie van Schoone Kunsten en Wetenschappen, in corpore deel nemen aan de begrafenis, welke, naar men verwacht, door onderscheidene deputatiën van buitenlandsche genootschappen zal worden bijgewoond.

De schilder Michaelis heeft eene schets van von Humboldt op zijn sterfbed liggende vervaardigd, en door den beeldhouwer Gläser is het gelaat van den doode in gips afgegoten.

— In hare zitting van eergisteren heeft de Bondsvergadering te Frankfort het rapport der militaire commissie, in wier handen de Oostenrijksche mededeelingen gesteld waren, nog niet ontvangen, maar men verwachtte dat dit eerstdaags in eene buitengewone zitting geschieden zou.

— Het Frankforter Journal tracht de verontruste gemoederen in Duitschland, met name in Pruissen, tot kalmte te stemmen, ook door de verzekering dat Rusland den oorlog niet minder dan Pruissen schuwt, en beide dien dubbel schuwen, dewijl zij vijandig tegen elkander over zouden staan. Rusland, voegt dat blad er bij, is er overigens ver af zijn goed en bloed voor Napoleons dictatuur in Europa te willen opofferen, of Pruissen van den kamp tegen die dictatuur af te houden, bijaldien het uur daarvan onverhoopt slaan mogt.

— Volgens een Neurenburgsch blad, heeft de baron von Budberg, minister van Rusland te Berlijn, eene depêche van Vorst Gortschakoff ontvangen, waarin hem gelast wordt den Pruissischen Minister van buitenlandsche zaken en den president minister Vorst von Hohenzollern de stellige verzekering te geven dat Rusland zich in niets jegens Frankrijk verbonden heeft; dat het in het algemeen geene overeenkomst met eenige Mogendheid heeft gesloten, en dat het zich zijne volkomen vrijheid van handelen heeft voorbehouden.

— De zittingen der beide Wurtembergsche Kamers zijn den 4 dezer verdaagd, na, onder herhaalde toejuiching, de drie wetsontwerpen, op de Kriegsbereitschaft betrekkelijk, te hebben aangenomen. Vorst Wallerstein maakte zich tot tolk der Vergadering en wijdde in eene welsprekende rede over de bereidwilligheid uit tot het brengen van offers, niet slechts voor de verdediging, maar ook, zoo als, zeide hij, het gansche Volk verwachtte, voor den aanval, met en voor Oostenrijk, tegen Duitschlands gemeenschappelijken vijand. De geheele Vergadering stond op, toen de voorzitter verklaarde dat het woord des redenaars dat der geheele Vergadering was, en de Minister van buitenlandsche zaken betuigde, — „overeenkomstig de bedoelingen des Konings," — dank voor de Vaderlandslievende bereidwilligheid van het Huis tot het brengen van offers. Nog dien zelfden avond is de Zitting der Kamers bij Koninklijk rescript gesloten.

— De Neue Munchener Zeitung schrijft den 3 dezer: „Reeds meermalen maakten wij er opmerkzaam op dat de door kwaadwilligen verspreide, aan het mistrouwen voedsel gevende geruchten, doorgaans ongegrond zijn. Thans zijn wij in staat, als het beste bewijs voor onze bewering, eene verklaring uit den mond des Konings zelven aan te voeren. Gisteren, na het kerkelijk ordefeest der ridders van St. George, riep Z. M. verscheiden ridders tot zich, ondervroeg hen naar de heerschende stemming en magtigde hen tevens om in alle kringen te verklaren, dat Beijeren in den uitgebroken oorlog niet onzijdig zal blijven; dat de vroegere vertraging der toerustingen alleen door de houding van een anderen Staat veroorzaakt was, maar dat nu des te krachtiger werd toegerust. Deze kathegorische verklaring des Konings zelven zal, hopen wij, voldoende zijn om alle daarmede strijdige booswillige geruchten te doen verstommen. Vertrouwen wij dus op onzen Koning!"

— Graaf von Hompesch, tot hiertoe attaché bij het Beijersch gezantschap te Petersburg, is tot Beijersch minister-resident te Athene benoemd.

— Jongstleden vrijdag werd er te Weenen eene revue gehouden over het daar aanwezige garnizoen. Het was geheel in marschtenue en bestond uit vier regementen infanterie, twee grensbataillons, twee bataillons jagers, twee regementen zware kavalerie en de aan deze magt geëvenredigde artillerie. De Keizer en de Keizerin, die beide het militaire schouwspel te paard bijwoonden, werden met geestdrift ontvangen. Een deel der bovengenoemde troepen vertrok nog denzelfden dag naar Italië. Langs den zuidelijken spoorweg loopen dagelijks tien extra-treinen, elk van 20 à 25 waggons.

Het reserve-leger in Istrië, tot bevelhebber waarover graaf Wimpffen benoemd is en dat zijn hoofdkwartier te Triest heeft, is niet minder dan 150,000 man sterk en strekt zich van Laibach tot Triest uit. Van de grenzen is alles naar Italië gezonden en alleen de voor de kordonsdienst vereischte manschap achtergebleven.

— Uit Petersburg te Warschau ontvangen brieven zeggen dat de voorslagen van Oostenrijk aan het Russisch Kabinet, tot wijziging zijner staatkunde ten opzigte van Turkije, ten einde Rusland daardoor in een staat van lijdelijk toezien te brengen, schipbrenk hebben geleden. Daarentegen zouden door het Petersburger Kabinet andermaal voorstellen tot vreedzame vereffening van den begonnen strijd aan dat van Weenen gedaan zijn.

— Uit den Kaukasus zijn hoogst belangrijke berigten te Petersburg ontvangen (reeds in ons vorig N.° in eene telegrafische depêche uit Koningsbergen vermeld). De opperbevelhebber van het Russische leger, generaal-adjudant prins Baryatinski, heeft de navolgende dagorder uitgevaardigd:

„ God de Heer heeft uwe vele moeiten en groote daden met zegepraal bekroond. De tot heden onoverwinnelijke hinderpalen zijn gevallen. Weden is genomen en het veroverde Tschesschna ligt aan de voeten van onzen grooten Beheerscher. Roem zij den generaal Jewdokimoff, dank aan zijne dappere medestrijders!"

Het Petersburger blad de Invalide geeft in een extra bijblad eenige meerdere détails nopens de bestorming dezer gewigtige vesting: Bulletin van den linkervleugel. Weden, sints 14 jaren de residentie van Schamyl, is den 1 (13) april genomen en door deze inneming is de verovering van het geheele Land aan de noordelijke helling van het Andische gebergte eindelijk verzekerd. Daar, waar zich tot hiertoe het hoofdsteunpunt der vijandelijke magt bevond, wordt thans het hoofdkwartier van het infanterie-regement Kura gevestigd. De bijzonderheden omtrent deze nieuwe overwinning van onze dappere troepen van den linker-vleugel zijn te vinden in het door den luitenant-generaal Jewdokimoff gezonden journaal van den 2 (14) april. Dit journaal, hetwelk drie kolommen van den Invalide beslaat, vermeldt zeer uitvoerig den gang der operatiën van den linkervleugel der Kaukasische linie van den 20 maart (1 april) tot den 2 (14) april. De vereenigde Russische troepenafdeelingen hadden onderscheidene redoutes tot in de onmiddellijke nabijheid van Weden opgerigt en dapper het hoofd geboden aan het vuur, hetwelk daarop uit de vesting werd geopend. De bevolking in den omtrek, het eeuwige oorlogsvoeren moede, stoorde de ondernemingen der Russen niet, ja ondersteunde die veeleer door hare vrijwillige onderwerping aan den Russischen schepter en door haren gedeeltelijken overgang in de Russische gelederen. Zelfs verklaarden zich onderscheidene Naibs of aanvoerders ter gunste van onze zaak. De bezetting van Weden zelf had een voorgevoel van den val der vesting en had een groot deel der bevolking, vrouwen, kinderen, zieken enz. naar de bergen de wijk doen nemen. Zij kon dan ook den storm der onzen, in drie kolonnes verdeeld, op den 1 (13) april niet weerstaan. Wij lieten het vuur openen uit 16 kanonnen en 8 mortieren; onze troepen drongen met heldenmoed vooruit, en in verhouding vielen er slechts weinig van de onzen. Daarentegen werden er, helaas! een aantal gekwetst, waaronder de dappere majoor Bachtinskii; de vijand beantwoordde ons vuur slechts flaauw; het eene vijandelijke bolwerk viel na het andere en Weden, het laatst overgebleven centrale punt der magt van Schamyl, was in onze handen.

Keizer Alexander II heeft den generaal Jewdokimoff, ter belooning voor dit wapenfeit, den titel geschonken van graaf Jewdokimoff-Wedenski.

BRUSSEL den 9 Mei.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van jl. zaturdag het wetsontwerp, strekkende ter aanwijzing van den juisten zin van § 2 van art. 84 der gemeentewet, aangenomen met eene meerderheid van 62 tegen 34 stemmen, terwijl een lid zich van de stemming heeft onthouden.

Dit resultaat werd echter niet bereikt dan na eene discussie, welke vijf uren duurde, en waarin door de heeren de Naeyer, Tack, van Overloop en B. Dumortier op nieuw (somtijds zelfs met eene hartstogtelijkheid, die gelukkig niet tot de tegenpartij oversloeg) werd betoogd dat de wet geene uitlegging behoefde, dat deze uitlegging réactionnair en de questie nog niet door de regterlijke magt beslist was. De heer Tesch, minister van justitie, wederlegde in eene flinke redenering al deze gronden en zeide onder anderen dat het gedurende 10 jaren onbeslist blijven der questie bij de regterlijke magt pijnlijk was voor de Natie, terwijl hij tevens beloofde dat de wet niet afgekondigd zou worden vóór dat eene bij het Hof van appel te Gend aanhangige zaak betrekkelijk dit onderwerp was uitgewezen. Veel is er nog gesproken over de bepalingen der Fransche wetten op dit punt en over de toepassing der bestaande wetgeving door Koning Willem I, maar ten slotte is de wet, nadat zij bij amendement uitdrukkelijk als *verklarende wet* was bestempeld geworden, met de hierboven genoemde meerderheid aangenomen, en het benoemen der speciale directeuren van liefdadigheidsinstellingen, zoo wij hopen, voor goed geregeld.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 8 Mei.

Ten gevolge der verklaring van Rusland en van de inlichtingen, door de Fransche Regering verschaft, hebben Pruissen en Engeland besloten de neutraliteit te bewaren, ten einde den oorlog te localiseren.

PARIJS den 8 Mei.

De Graaf de Persigny is, volgens de Patrie, tot gezant te Londen benoemd.

De Hertog van Malakoff is alhier aangekomen.

MUNCHEN den 8 Mei.

Voor de krijgsbehoeften is eene leening van 4 millioenen tegen 4½ pct. tot den koers van 97 uitgeschreven.

BERLIJN den 8 Mei.

Men verzekert, dat de generaal von Willisen heden avond met eene buitengewone zending naar Weenen afreizen zal.

De commissie uit het Huis der afgevaardigden heeft de nieuwste Regeringsvoorstellen eenparig aangenomen.

BERN den 8 Mei.

Te Como verwacht men eene revolutionnaire beweging; de driekleurige vlag is op het kasteel geheschen. 1000 Croaten zijn de stad binnengerukt en hebben deze eene krijgsschatting van 5000 florijnen aan levensmiddelen opgelegd.

BERN den 8 Mei.

Door directeuren van Lloyd te Trieste is bekend gemaakt dat de vaart op de Adriatische Zee gestaakt is.

TURIJN den 7 Mei.

(*des avonds.*)

Officieel Bulletin.

De Oostenrijkers hebben gisteren plotseling Voghera ontruimd en zijn de Pô weder overgetrokken te Gerola, waarna zij in het bosch op den linkeroever zijn verbleven.

De vijandelijke troepen, welke te Vercelli waren, hebben zich dezen morgen onder het bevel van een divisie-generaal naar Gatinara gerigt en zijn te Vercelli door andere troepen vervangen. De Oostenrijkers schijnen te trachten zich aan de Sesia te verschansen.

TURIJN den 8 Mei.

De terugtogt der Oostenrijkers op den linkeroever heeft zich bevestigd. Zij zetten hunne afpersingen en geweldenarijen voort. Vercelli, dat nog altijd door hen bezet wordt, hebben zij eene oorlogschatting van 300.000 francs opgelegd. Eene divisie is naar Gatinara getrokken.

Te Biella heeft de krijgsraad een Oostenrijksch spion doen fusilleren.

TURIJN den 8 Mei.

(*des avonds*)

Officieel Bulletin.

De vijand is van Vercelli voortgerukt naar Burronzo en Saluzola en blijft zich op de beide oevers van de Sesia te San Germano versterken.

De Oostenrijkers hebben de verkenning voortgezet tot aan het bruggenhoofd van Casale over de Pô, maar hevig door de onzen aangevallen zijn zij teruggetrokken.

NAPELS den 5 Mei.

Bij het vernemen van den staat van zaken in Italië is de toestand des Konings verergerd.

LONDEN den 9 Mei.

Koffij zonder verandering, native 49 a 56 sh. — Rijst met minder handel. — Peper flaauwer. — Oliën. Raap- 39; Lijn- 28¾; Palm 46 sh. — IJzer 48½. — Salpeter vast. — Granen. Tarwe. Inlandsche 6, vreemde 4½; Haver 1 a 1½, lager bij rijkelijken aanvoer; de aanvoer van Gerst, Boonen en Erwten was gering.

Heden waren ter Veemarkt aangevoerd 3610 Runderen, 23,300 Schapen, 107 Kalveren; de prijzen waren iets lager.

Boter. Friesche 100, Groninger 86, Zwolsche 96, Kamper 98.

LIVERPOOL den 9 Mei.

Katoen. 10,000 b. werden tot ⅛ a ¼ d. hoogere prijzen afgedaan.

ANTWERPEN den 9 Mei.

Koffij vaster. — Suiker niets in verhandeld. — Granen. Witte Tarwe *f* 11; roode *f* 11¼. Rogge *f* 6¾.

BERLIJN den 9 Mei.

Rogge per Mei 41 th. — Raapolie per Mei 11¾ th.

MADRID den 7 Mei.

Spanje 1½ pc. 27.50; dito 3 pc. 37.50.

PARIJS den 9 Mei.

Frankrijk 3 pct. 60.85; dito 4½ pct. 88.75. Crediet Mobilier 517. Spanje 1½ pc. 25½; dito Binnenl. 3 pc. 34½.

LONDEN den 9 Mei.

De 3 pc. Gecons. 90¾ a 91. Spanje 1½ pc. 25½ a 26½; dito Buitenl. 3 pc. 37 a 39. Mexico 3 pc. 16 a 17. Illinois Shares 56 a 60; dito Bonds 65 a 70.

ANTWERPEN den 9 Mei.

België 2½ pc. 48½. Spanje 1½ pct. 25; dito Binnenl. 3 pc. 34. Metall. 5 pc. 35¾; dito Nationale 5 pc. 40.

FRANKFORT den 9 Mei.

Metalliek 5 pc. 35; dito Nationale 39¾. Spanje 1½ pc. 23¼; dito 3 pc. 31½.

BINNENLAND.

'sGRAVENHAGE den 9 mei.

Heden ochtend ten 5 ure is Z. M. de Koning per extra spoortrein uit deze residentie naar het Loo vertrokken.

H. M. de Koningin, vergezeld van den jeugdigen Prins Alexander, heeft heden de kermis bezocht.

Men meldt ons dat H. M. de Koningin waarschijnlijk aanstaanden donderdag naar Stuttgart zal vertrekken.

— Heden morgen heeft Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudanten, de Oranjekazerne bezocht en een geruimen tijd de uitgevoerde excercitiën op het voorplein bijgewoond.

— De 49ste verjaardag van H. K. H. Mevrouw de Prinses Marianne der Nederlanden, Tante des Konings, wordt heden op de gebruikelijke wijze alhier gevierd, zoo door het uitsteken der vlaggen van alle openbare en vele particuliere gebouwen als het bespelen van het klokkenspel. Des middags ten 12 ure werd er door de troepen van het garnizoen in de Maliebaan eene groote parade gehouden.

— Het dorp Voorburg heeft heden, ter gelegenheid van den verjaardag van H. K. H. Prinses Marianne, een feestelijk aanzien en is met groen en vlaggen getooid. H. K. H. heeft heden aan eenige behoeftigen aldaar geldelijken onderstand doen uitreiken.

— Reeds in de volgende week zullen eenige paarden ten dienste van H. M. de Koningin-Weduwe, voor HD. verblijf te Soestdijk, derwaarts gezonden worden.

— Bij den Hoogen Raad der Nederlanden is heden behandeld de zaak in cassatie van den Procureur-Generaal bij het Hof in Zuidholland contra T. IJspelder. Deze persoon was door de Regtbank en door het Hof ontslagen van alle regtsvervolging op de aanklagt van diefstal van mestspecien op de laan van Meerdervoort, als zijnde niet eene daad van den beklaagde, maar wel van anderen buiten zijn wil. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer mr. Pape heeft de advocaat-generaal mr. Römer geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde arrest van het Hof in Zuidholland, met verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde op het bestaand hooger beroep op nieuw te worden behandeld en afgedaan. De uitspraak is bepaald op 24 dezer.

— Het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, civiele Kamer, heeft heden uitspraak gedaan in de bekende zaak van den heer Devilliers contra den heer Maxwills. Het gold, gelijk men zich herinneren zal, de vraag of laatstgenoemde verpligt was eerstgenoemden schadevergoeding te verleenen, wegens het niet leveren van het benoodigde steenhouwerswerk van het hôtel van den heer van Brienen, nadat de heer Maxwills *onderhands* aannemer van dat hôtel geworden was en deze met den heer Devilliers gecontracteerd had alleen met het oog op aanneming bij *publieke* aanbesteding. Het Hof heeft den heer Devilliers in het ongelijk gesteld en hem zijnen eisch tot schadevergoeding ontzegd.

— De hoofd-commissie tot de zaken der Israëliten heeft opgeroepen alle zoodanige personen, welke verlangen mogten toegelaten te worden tot het examen in de Israëlitische godgeleerdheid of tot godsdienstonderwijzer, om zich daartoe bij haar, bij gezegeld adres, portvrij en met overlegging van de vereischte getuigschriften aan te melden voor den 1 junij e. k.

— Voor de alhier te houden tentoonstelling van schilderijen is bereids een aantal van 450 stukken ingekomen. Wij vernemen dat de opening der tentoonstelling den 23 dezer zal plaats hebben.

— Den 1 junij zal de aanbesteding plaats hebben van de vereischte werken en leverantien tot stichting van een gebouw op het Plein alhier, ter dienste van het Departement van Kolonien.

— Aan de fabriek van de wed. Sterkman alhier zijn de lantarens gegoten welke in het Willemspark zullen worden geplaatst. Zij munten uit door sierlijkheid en fraaije teekening.

— Het bevel, eenigen tijd geleden gegeven om aan die soldaten, welke geene 12 jaren in dienst zijn geweest, geen nachtverlof te verleenen, zal, naar wij vernemen, spoedig worden ingetrokken. Voorloopig is het bij gelegenheid van de kermis opgeheven.

— Aan het stedelijk badhuis te Scheveningen zijn in de laatste dagen een aantal appartementen voor het aanstaande badsaizoen besproken, zoodat aldaar bijna geene kamers meer zijn te bekomen.

STATEN-GENERAAL.

WETSONTWERP op het regt van successie.

Uit het verslag der commissie van rapporteurs uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal over het ontwerp van wet op het regt van successie en van overgang, blijkt dat het meerendeel der leden niet ongunstig omtrent dit voorstel was gestemd. De meerderheid der leden had met genoegen het wegnemen uit de voordragt der Regering van de successieregten in de opgaande lijn waargenomen, want het zou voor verscheidene leden eene reden geweest zijn om zich tegen dit ontwerp te verzetten, indien die weglating niet had plaats gehad. De meerderheid die zich heeft uitgelaten, of het doel van het ontwerp was, de belasting meer *productief* voor de schatkist te maken, zag in hetzelve geenszins dat doel. Deze leden waren van gevoelen, dat ten gevolge van deze wet vele misbruiken zouden worden tegengegaan; dat de lasten meer algemeen zouden worden verdeeld; dat wel is waar het vermogen *en portefeuille* meer dan weleer zou getroffen worden en het overgangsregt daartoe was ingevoerd, doch zij zagen daarin niet zoo zeer eene fiscale strekking, dan wel de zucht om eenen meer gelijkmatigen druk aan de heffing te geven. De groote meerderheid keurde dan ook de belasting van het zoogenaamd vermogen „ *en portefeuille*" goed. Vooreerst vond men het billijk dat niet alleen de onroerende goederen, maar ook de roerende goederen wierden getroffen, en ten andere juichten zij het toe, dat de verhoogde belasting op vreemde effecten daarmede had opgehouden. Enkelen zelfs, die anders ten allen tijde tegen eene rentebelasting zouden gestemd zijn, konden zich vereenigen met eene belasting gelijk deze, omdat zij de bijdrage, welke op deze wijze voor de schatkist gevorderd werd, allezins billijk achten.

Wetsontwerp tot eindregeling der zaken van de Maatschappij van Weldadigheid.

De memorie van beantwoording, door de Regering ingezonden op het voorloopig verslag der Tweede Kamer betrekkelijk de wetsontwerpen tot eindregeling van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, vangt aan met de verklaring dat het volstrekt de bedoeling der Regering is, om den Staat, indien de aanhangige wetsvoorstellen worden aangenomen, voor goed van de Maatschappij van Weldadigheid afscheid te doen nemen. De Regering betoogt verder, door andermaal een overzigt van de gevoerde onderhandelingen te geven, dat door de Regering zoowel als door de Staatscommissie steeds de wenschelijkheid aangenomen was, dat er een middel gevonden mogt worden waardoor het voortdurend bestaan der Maatschappij mogelijk bleef, en dat geacht kon worden met het Staatsbelang in overeenstemming te zijn. Wanneer men de voorstellen der Regering uit dat oogpunt beschouwde, dan meende zij dat deze zaak geacht moest worden het brengen van een offer van Staatswege waard te zijn. Overigens vereenigt zij de Regering met het gevoelen dat zij regtens daartoe in geenen deele verpligt is. Het komt der Regering noodig voor dat er bedelaarsgestichten bestaan; anders zou het straffen van bedelarij en landlooperij moeijelijk vallen; terwijl het zeer moeijelijk en zeer kostbaar zou zijn elders beschikbare lokalen tot ontvangst en verpleging van bedelaars in te rigten en die personen derwaarts over te brengen. Het behoud der gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen wordt dan ook door de Regering noodig gekeurd, ofschoon het voortdurend bestaan der bedelaarsgestichten door de aanneming der voorgedragen wetten geenszins beslist zal worden.

Het geldelijke offer, door den Staat, heeft ten doel, het vrij en onbezwaard bezit der bedelaarsgestichten voor den Staat te verkrijgen; de Maatschappij van Weldadigheid, zoo als ter bereiking van dat oogmerk wordt vereischt, in staat te stellen hare schuldeischers te voldoen, en voor goed een einde te maken aan de betrekkingen die tot dusverre tusschen den Staat en de Maatschappij hebben bestaan en die tot zoovele moeijelijkheden hebben geleid. Dit alles wordt, door het welbegrepen Staatsbelang gevorderd. De Maatschappij zal dan, als eene op zich zelve staande en van den Staat geheel afgescheiden en onafhankelijke instelling, kunnen blijven bestaan. Daardoor zal dus worden voorgekomen, dat de Staat maatregelen neme, waardoor van zijne zijde zou worden medegewerkt om die instelling te sloopen. Het geldelijk offer wordt dus meer bepaaldelijk gebragt *in het belang van den Staat, met gunstig gevolg voor de Maatschappij*, dan wel met doel in het afgetrokkene om deze te behouden; tot welk einde op zich zelf het zeker niet zou worden gevraagd, wanneer het hier niet overigens zulke gewigtige Staatsbelangen gold. De Regering kan dus niet instemmen met het geopperd gevoelen dat het beter en veiliger ware, alle denkbeeld van het voortdurend bestaan der Maatschappij te laten varen en tot eene ontbinding en geregtelijke vereffening harer zaken de hand te leenen.

Op het verlangen der Kamer heeft de Regering een nieuw artikel in de voordragt gebragt, aanwijzende de middelen die tot dekking der gevraagde bijdragen zullen strekken. Daaruit blijkt, dat daartoe zullen worden bijgedragen:

a. uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1855, ten bedrage van . . . . *f* 19,964.33

b. uit die van het dienstjaar 1856, ten bedrage van . . . . - 350,000.00

c. uit die van het dienstjaar 1857, ten bedrage van . . . . - 3,280,035.67

te zamen . . . . *f* 3,650,000.00

Wetsontwerp tot verleenen eener toelage voor werkelijk verblijf in militaire dienst in 's Rijks Overzeesche Bezittingen.

Heden is verschenen het voorloopig Verslag der Tweede Kamer betrekkelijk het wetsontwerp tot het verleenen eener toelage voor werkelijk verblijf in militaire dienst in 's Rijks Overzeesche bezittingen aan de militaire officieren bij de zeemagt gepensioneerd wordende.

Bij een groot aantal leden bestonden ernstige bezwaren van verschillenden aard tegen dit voorstel, zoodat de Regering de zaak uit een verkeerd oogpunt beschouwd had, toen zij meende, dat het *beginsel* van de voordragt reeds door de Kamer bij de jongste discussien over hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting zou zijn uitgemaakt. Die bezwaren waren de volgende: 1°. was men niet van oordeel, dat de ondervinding de noodzakelijkheid zou hebben aangetoond eener herziening van de pensioenwetten voor de zeemagt in den zin dezer voordragt; 2°, zou daardoor de verhouding tusschen deze en andere pensioenen geheel verbroken worden niet alleen met betrekking tot andere zee-officieren, maar ook met betrekking tot de officieren van de landmagt, die in de kolonien dienst hebben gedaan, of in oorlogstijden in Europa aan veldtogten hebben deel genomen; 3°, zou men ongaarne door deze wet eene gelegenheid meer geven, om, in strijd met 's Lands belang en met dat der officieren zelven, tot pensionering over te gaan van nog krachtvolle en voor de dienst geschikte mannen, alleen op grond, dat men zich, ten gevolge van wettelijk veroorloofde aanstellingen bij keuze, gekrenkt of gepasseerd acht.

ROTTERDAM den 9 Mei.

Heden wordt de 49ste verjaardag van H. K. H. mevrouw de Prinses Marianne der Nederlanden alhier op de gebruikelijke wijze gevierd.

Aanstaanden donderdag den 12 dezer, des namiddags ten 1½ ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken zullen worden ter tafel gebragt: mededeeling van ingekomen stukken; — delibereren over het adres van den heer P. Kreber en c. q. benoemen van een makelaar in droogerijen en verwwaren; idem over het adres van den onderwijzer J. Valkhoff en het daarop uitgebragt advies van de Plaatselijke Schoolcommissie.

Wij vernemen met genoegen dat het Rotterdamsch Leeskabinet reeds van verscheiden kanten bewijzen ontving van belangstelling, door de welwillende toezending ten geschenke van belangrijke werken, waardoor alzoo de eerste grond is gelegd tot de vestiging eener bibliotheek ter dienste van handel, nijverheid en wetenschap, die ongetwijfeld eenmaal tot een der sieraden onzer stad zal behooren.

Onder meer andere belangrijke werken ontving de hoofdcommissie van de heeren mr. P. P. van Bosse, Minister van Financien, een compleet exemplaar (twaalf jaargangen) van de Statistiek van den handel en de scheepvaart van het Koningrijk der Nederlanden; mr. R. A. Mees, een fraai ingebonden exemplaar van het Conversations-Lexicon (deelen) en van de Dictionnaire de l'Economie Politique; R. P. Mees, een fraai gebonden exemplaar van Bennecke's Assecuranz Recht; mr. A. Hoynck van Papendrecht, een exemplaar in fraaijen band van de verschenen deelen der Hollandsche vertaling van Macaulay's Geschiedenis van Engeland, sedert de troonsbestijging van Jacobus II, met toezegging van de volgende; mr. P. G. J. Hoog van ter Aar, een aantal werken van verschillenden aard, die door nog meerdere zullen gevolgd worden; mr. J. L. de Bruyn Kops te 's Hage, een compleet exemplaar van de verschenen jaargangen zijner uitmuntende tijdschriften de Economist en het Bijblad van de Economist, met toezegging van de volgende.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°. aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten: in de provincie Noordholland, 2de bat., 4de comp., aan A Smit Gz., als 1ste luit.; in de prov. Zeeland, halfbat. n.° 1, aan J. P. W. Boddaert, als 1ste luit.; in de prov. Friesland, 1ste afd., 2de bat., 2de comp., aan J. Potter van Loon, als 2de luit., en zulks op grond van art. 4 der gemeentewet; in de provincie Overijssel, 2de bat., 6de comp., aan W. G. Kütschrütter, als kapitein; 2°, bij de rustende schutterijen te benoemen: in de prov. Zeeland, halfbat. n.° 1, tot 1sten luit., M. J. van den Heuvel, thans 2de luit.; in de prov. Friesland, 1ste afd., 2de bat., 2de comp., tot 2den luit., P. J. van der Ley, thans sergeant-majoor.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den Rijks telegraaf, na vergelijkend onderzoek, dat den 1 junij en volgende dagen te 's Gravenhage zal worden gehouden, een aantal van hoogstens twaalf leerlingen zal worden toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen. De leerlingen ontvangen eene bezoldiging van *f* 1 daags en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van telegrafist der 3de klasse, op eene jaarwedde van *f* 800. Voor het vergelijkend onderzoek, om als leerling te worden toegelaten, moet men zich vóór of uiterlijk op den 20 dezer bij het Departement van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld.

De Minister van Buitenlandsche Zaken herinnert, ten gevolge der verzekering door de Fransche Regering gegeven, dat zij gedurende den tegenwoordigen oorlog de beginselen zal handhaven van de verklaring van het congres van Parijs, van 16 april 1856, de belanghebbende reeders en kooplieden aan deze verklaring opgenomen in de Staats-Courant van 5 mei 1856, n°. 105.

De Nederlandsche Regering zal dien ten gevolge hare bescherming niet kunnen verleenen aan schepen, welke zich handelingen zouden veroorloven, in strijd met de aangenomen beginselen van onzijdigheid.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis gebragt van degenen die mogten verlangen tot den op den 1sten september aanstaande aan te vangen cursus der Koninklijke Akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs enz. te worden toegelaten, dat de Commissie, belast met het onderzoeken der candidaten, hare zittingen zal houden in het akademiegebouw te Delft in de volgende maand junij, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan allen, die zich ter bekoming van berigt dienaan[illegible]de, vóór het einde der loopende maand mei, schriftelijk aan den raad van bestuur der Akademie zullen hebben aangemeld.

De gewone audientie van den Minister van Koloniën zal op aanstaanden woensdag geen plaats hebben.

Beroepen bij de Hervormde gemeente te Delfshaven ds. F. W. Merens, th. dr. en pred. te Baarn en Eembrugge; — te Wirdum in Groningen de kandidaat H. A. Spandaw.

— Z. M. de Koning, vergezeld van HD. gevolg is heden morgen ten 8¼ ure per extra trein uit 's Hage over Rotterdam te Arnhem gearriveerd. Aan het stationsgebouw werd Z. M. opgewacht door Z. Exc. den Commissaris des Konings in de prov. Gelderland, den burgemeester van Arnhem en den generaal-majoor van Geen, adjudant van Z. M. in buitengewone dienst; kort daarna heeft Z. M. de reis naar het Loo voortgezet.

— In de maand april heeft het vervoer van reizigers langs den Nederlandschen Rhijnspoorweg *f* 84,908, het vervoer van goederen *f* 34,987 en het vervoer van reizigers en goederen door direct verkeer met Duitschland *f* 13,680 opgebragt.

— Ll. donderdag werd te Haarlem van wege het Gouvernement publiek aanbesteed: 1°, de leverantie van het eiken- en dennenhout, benoodigd voor de sluisdeuren aan het groot Noordhollandsche Kanaal, aangenomen door den heer J. van der Maden te Klundert, voor *f* 20,625, en 2°. het bouwen van eene sluiswachterswoning en sluisknechtswoning te Nieuwediep, aangenomen door den heer W. Galm[illegible] te Amsterdam, voor *f* 14,500.

— De commissie van ingenieurs betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst heeft eergisteren te Amsterdam hare tweede vergadering gehouden.

— De steeds hevige winden, die in de vorige maanden woedden, als ook de niet hooge prijzen, zijn de oorzaak dat de schelvisch- en scholvangst tot hiertoe te Enkhuizen weinig voordeel heeft opgeleverd. Zelfs hebben eenige visschers in eenige maanden nagenoeg niets gevangen. De tegenwoordige prijs van de schelvisch weifelt tusschen de *f* 10 a *f* 12 de 100 ℔ en die van de schol tusschen *f* 4 a *f* 5 de 120 stuks.

— Ll. vrijdag is van Utrecht naar Breda vertrokken een detachement van het bataillon mineurs en sappeurs, bestemd tot het in gereedheid brengen van het kamp voor de kadetten der Koninklijke Militaire Akademie, die van 1 junij tot 15 julij zullen kamperen.

— Het uitbreken van den oorlog in Italië heeft ook te Maastricht reeds zijne gevolgen. Onderscheidene Pruissische ambtenaren bij den Akener-spoorweg worden voor de landweer opgeroepen. De heer P. Regout verloor insgelijks een aantal zijner Duitsche werklieden, waardoor thans vijf zijner aardewerk-ovens stilstaan.

— Ll. donderdag werd voor het Prov. Geregtshof van Gelderland behandeld de zaak van J. en S. Levie, beiden woonachtig te Dieren, beschuldigd: de eerste beklaagde van op 30 november ll. aldaar opzettelijk brand te hebben gesticht in de woning van den tweeden, zonder dat daaruit eenig levensgevaar voor iemand is te voorzien geweest, terwijl de tweede beklaagde aan zijn zoon, den eersten beklaagde, last zoude hebben gegeven om deze misdaad te plegen. Nadat in deze zaak 32 getuigen waren gehoord, requireerde het Openbaar Ministerie tegen den eerste beklaagde eene gevangenzitting van tien jaren en tegen den tweede eene 12jarige tuchthuisstraf. De uitspraak is op aanstaanden woensdag bepaald.

— Ll. vrijdag hebben eenige leden der regterlijke magt, benevens bijna al de te Zwolle gestationeerde Rijksveldwachters en 50 man gewapende militie, zich naar Nieuwleusden begeven, ten einde ongeregeldheden, die aldaar tusschen de ingezetenen van voormelde gemeente en die van Rouveen zijn uitgebroken, te onderdrukken. De oorzaak dezer gisting is dat zich de inwoners aldaar verzetten tegen den verkoop van de Rozegaarder Marke de Mele, aangekondigd op 14 dezer en waarvan de inzate reeds heeft plaats gehad. Gemelde landbouwers vermeenen op die gronden deels regt van eigendom, deels regt van inweiding te hebben; zij hadden hun vee in die weide gedreven; op die gronden moeten ongeveer 2 a 300 boeren vereenigd zijn geweest, die met schoppen, hooivorken, grepen enz. waren gewapend. Bij het arriveren der militairen, trokken ongeveer 500 gewapende personen, waaronder vrouwen, meisjes en kinderen hen te gemoet. Verder hebben toen geene wanordelijkheden plaats gehad en eenige der voornaamste belhamels, die zich tegen de Rijksveldwacht hebben verzet, zijn gearresteerd. Vrijdag avond zijn zij ten getale van acht gevankelijk te Zwolle binnengebragt. Den daarop volgenden nacht en eergisteren is men voortgegaan met de arrestatiën te doen. De gewapende magt bleef voor alsnog in genoemde gemeente en omstreken gestationeerd.

Eergisteren zijn nog drie personen van Nieuw Leusden gevankelijk te Zwolle binnengebragt. Hoewel de rust verder niet is gestoord, blijven de militairen, enz. nog steeds surveilleren.

— Ll. woensdag nacht heeft op het Meppelerdiep bij Zwartsluis een treurig ongeluk plaats gehad. Het vaartuig van de wed. H. de Pruis, beladen met fabriekgoederen van de kolonie der Maatschappij van Weldadigheid, is zoo plotseling gezonken dat de vrouw zich niet uit dit oogenblikkelijk gevaar heeft kunnen redden en zij alzoo met haar vaartuig is gezonken. De andere aan boord zijnde personen zijn nog tijdig aan het gevaar ontkomen. De man dezer vrouw was een broeder van de Pruis, die onlangs met zijn vaartuig op de Zuiderzee met man en muis vergaan is.

— Hoewel de veelvuldige voorbeelden van het schrijven van brandbrieven onder de kolonisten veelal worden toegeschreven aan de zucht, om het bedelaarsgesticht met het tuchthuis te verwisselen, schijnt er desniettemin onder de behoeftige klasse hier te Lande nog al zucht te bestaan om in de kolonie te worden gehuisvest. De Regtbank te Zwolle moet zich althans bijna iedere week bezig houden met bedelaarsdelicten, en eergisteren was dat getal niet minder dan 19. Daaronder bevond zich een man van 82 jaren, die, even als de meeste zijner lotgenooten, reeds vroeger aan de Ommerschans verpleegd is. Zij zijn allen veroordeeld tot vier dagen gevangenisstraf, om na het einde daarvan naar een bedelaarsgesticht te worden vervoerd.

— Ll. woensdag is te Akkrum aanbesteed: 1°, het afdammen, droogmaken en opgraven of vlotten van de Boornsterregte, loopende van de Uilesprong tot het Koningsdiep, van de Boorne, loopende van het Koningsdiep tot de Oude Schouw, van de Palsloot en van de Patroonsloot, ter gezamenlijke lengte van 14,885 el; mitsgaders de verdieping, door uitbaggering van de Diepersloot, ter lengte van 300 el, aangenomen door R. Zwolsman, te Kuinre, voor *f* 50,000; 2°, de uitbaggering van eene geul ter opruiming van ondiepten in de Terkappeliter- en Zoutpoellen, ter lengte van ongeveer 1800 el; aangenomen door P. S. Bosman, te Lemmer, voor *f* 6900.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 9 Mei.

OVERLEDEN: M. E. Verbeek, d., 2 m. — C. Roest, wed. J. van der Torren, 78 j. — S. Langermans, wed. A. Bikslag, 71 j. — A. C. Venniks, d., 4 m. — P. Liefheid, z., 1 j. — H. van Wijk, d., 4 j. — M. A. de Vos, wed. W. G. F. van den Berg, 64 j. — C. J. Elekint, z., 1 j. — M. de Jong, z., 14 j. — F. van der Waals, jd., 23 j. — P. S. Schuil, man van T. H. Westeroven, 73 j. — W. Schneider, d., 1 j. — R. Murk, z., 1 j. — M. G. Langerlaan, d., 1 m.

BEVALLEN: C. S. Cherpion, geb. Timmermans, d. — E. Wapperom, geb. van Houten, d. — G. Akkersdijk, geb. van Tol, z. — P. Noble, geb. van Seters, d. — E. G. Weyman, geb. Kroes, z. — M. Roode, geb. Braacx, z. — M. J. P. Inslegers, geb. Schmitt, d. — J. Kerpels, geb. de Groot, d. — M. Cats, geb. van Vliet, z. — E. Schuijer, geb. de Graaf, z. — G. de Haan, geb. van Baarle, z. — E. van Duivenbode, geb. Roelofs, z. — G. C. Freling, geb. Jansen, z. — J. Snel, geb. Leliveld van Singelshoek, z. — G. Stolk, geb. Korduks, z. — M. S. J. Ledeboer, geb. Mees, z. — R. Eliazar, geb. Paryra, z. — M. Timmers, geb. van der Horst, d. — A. M. Allart, geb. Rodenburg Slijp, z. — J. E. Freling, geb. Lindeman, z. — M. Jelier, geb. Pleune, z. — H. Snoey, geb. Gerritsen, d. — M. van Breemen, geb. van der Sloot, d.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
„ „ alleen naar 's Hage 9.45. 9.30.
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
„ 's Hage alleen naar Rott. 8.30. 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.—, 2.45.
„ Breda naar Rott. en Antwerpen: 6.50, 12.35. 5.20.
„ Antwerpen naar Rott. en Breda: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.15, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Rott.,Arnh.: 7.20, 10.35, 12.30, 2.25, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.33, 9.50, 11.40, 12.30, 6.58,—
Utr.n.Rott.6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 29 v. Salpeter, 9 v. Rhabarber en 1 b. Wortels, van der Kun en van Schelle; 3 k. Indigo en 100 z. Salpeter, C. Hemmann en Co.; 2 k. Indigo, 98 st. Limahout, 80 st. Fustichout en 75 z. Gember, J. H. Claus en J. Raulino; 9 k. Indigo, Bunge en Co.; 3 k. Rhabarber en 10 b. Kina, A. M. en C. Pluygers; 4 b. Kokosvezels, 1 t. IJzer, 68 st. IJzer en 1 b. Wollen, J. B. Crol en Co.; 6 v. Smeltkroezen en 2 manden Bier, C. Bernet en Zn.; 1 v. en 1 p. Koopm., Boomer en Co.; 3 kwart v. Wijn, Verwey en Co.; 1 b. Zijde, F. A. Voigt en Co.; 6 k. en 7 ser. Koopm., J. J. Zeewoldt; 1 k. Koopm., P. Knaepen en Co.; 1. k. Zuren en 1 mand Kaas, J. P. de Cock; 1 k. Lijm, van den Helm en Co.; 2 k. Koopm. P. A. van Es en Co.; 48 k. Krenten, 16 k. Capsules, 6 b. Kaneel, 1 ser., 4 p. en 1 k. Koopm., 4 v. en 2 m. Ale, 10 b. Senna, 5 k. Anijszaad, 6 k. Schellak, 4 v. Levertraan, 1 p. Prenten, 2 v. Amaril, 1 p. Naalden, 1 k. Geneesmiddelen, 1 p. Tinblad en 3 v. Bier, Order.

Amsterdam.

NEWCASTLE, Anna, Karreman. — 63 staven IJzer, van Heel en Holtzman; 15,000 Vuursteenen en 250 vaten Soda, Order.

STETTIN, Jonge Paul (st.) — 148 v. Spiritus, S. A. le Vino en Co.; 5 v. Wijn, Order. — Voor Rotterdam: 20 v. Spiritus, 50 v. Salpeter, C. Hemmann en Co.; 23 v. dito, 21 v. Zout, Tholen en Co.; 11 v. Salpeter, Coomans, Born en Philippi; 23 v. dito, Rochussen en Pit; 64 v. dito, Schmitz en Fassbender; 12 v. Spiritus, van der Kun en van Schelle; 24 v. dito, Order.

BREMEN, Catharina, de Roth. — 35 p. Tabak, Bunge en Co.; 30 punch. Rum, 400 b. Rijst en 105 quart. Lijnzaad, Order.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 9 Mei.

Metalliek	*f* 18.40.	Sp. Piasters	*f* —.—
dito Nationale.	- —.—.	Hamb. Russen ..	- —.—
Napelsche	- —.—.	Russ. in Zilv. R.	- —.—
Div. Eng. in £...	- 11.37½.	Poolsche in fl. ..	- —.—
Eng. Russen....	- 11.37½.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Fransche.......	- 55¾.	Papier Roeb. ...	- —.—
Belgische.......	- 55⅛.	Dollars.	- —.—
Pruissische.....	- 34¾.		

Beursberigten.

ROTTERDAM den 9 Mei.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½	pCt.	54¾	54⅞	54⅞
Spanje,..	Obl. 3 nu.....1½	„	25	25⅜	25⅜
„	Cert. Coupons.		3½		
„	Amort. Schuld		7⅛	7¼	7¼
Portugal,	Oblig. 1853 3	„	35		
Rusland,	Spoorw. Aand. *f*	„	205		
Oostenr.,	Metalliek.......2½	„	20⅜	20½	20½
„	dito Oude........5	„	36	36⅛	36⅛
„	N. Rente Ams.5	„	49	50	50
„	Nationale.......5	„	39⅞	40½	39⅞
Venezuel.	Uitgestelde....2½	„	13½		
Grenada..	....................3¾	„	11⅝		
„	Uitgestelde	„	4		
Equador,	Oblig. 1	„	13		

De beurs had heden over het geheel een gunstiger aanzien en waren vooral Oostenrijksche fondsen tot veel verhoogde prijzen met levendigen omzet.

Het Committé der Effectenhandelaren
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Ned. Werk. Schuld, 2½ pc. 55. Portugal, 1853, 3 pc., 35. Oostenrijk Metalliek, Oude 5 pc. 35½ a 35¾, gebl. 35½; dito Nationale, 5 pc., 39¼ a 39½, gebl. 39¼. Grenada 3¾ pc., 11⅝ dito Uitg. 4.

AMSTERDAM den 9 Mei.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld 2½	pCt.	53½	55¼	55¼
„	dito dito 3	„	65	65½	65½
„	dito dito 4	„	83½	84½	84½
„	Amort-Synd...3½	„			
„	Handel-Maats.4½	„	115	123½	123½
„	O. I. Leening 4	„	83		
„	Leen. Holl. Sp. 4½	„			
„	Rijn-Spoorw...4½	„			
„	Maats. v. Weld. 4	„			
België,...	Cert. *Rothsch.* 2½	„	44	44½	44¼
Frankrijk,	Certificaten....3	„			
Spanje,..	Buitenlands. ..1½	„	24¾	24 15/16	24 15/16
„	dito 3	„	34¾	35	35
„	Binn. a *f* 6000 3	„	32¾	33¼	33 3/16
„	Amort. Schuld.........		7	7¼	
„	Bew. v. Coup..........		3⅜	3½	
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	35¾	36	35⅞
„	dito 1856/57..3	„	35¼	35½	35½
„	dito Uitgest...		25	26	
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	„	97	97¼	
„	dito 1828/29..5	„	95	95½	95½
„	Cert. 1831/33..5	„			
„	dito 1840......4	„	73		
„	dito *Stieglitz*..4	„	72¾	73	
„	dito d.° Nieuwe 5	„	85		
„	dito d.° 1855 N.5	„	90	91¼	91¼
„	dito te Londen 4½	„	86		
„	dito v. Assign. 6	„	56		
„	Inschr. dito ...6	„			
Polen,....	Aand. 1835..........*f*				
„	Obligatien......4	pCt.	66		
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	„			
„	dito dito 4	„			
„	dito Met. Oude 5	„	33¾	35⅜	35¼
„	dito N. te Ams. 5	„	49½	50⅛	50
„	dito Nat. Met. 5	„	37¾	39¼	39⅛
„	dito Metall.....2½	„	19⅞	20¼	20¼
„	Wen. Ad. fl 250 4	„ *f*	198		
Brazilië,	1824, £ 100 5	„	90		
Equador,	£ 100..........1	„	13½		
„	Onbepaalde....1	„	11¾		
Venez.,...	Obligatien......5	„	31½	33	
„	Uitgestelde 2½	„	14½	14¾	
Grenada,	Obligatien......3¾	„	11⅝	12	11⅞
„	Uitgestelde		4	4 3/16	
Mexico,...	Obligatien......3	„	14¾	15	14⅞
„	dito Onbep....3	„			
Illinois,	7	„	67	68	

Handel-Maatschappij 120 cont. België, Cert. Adm. Bank, 2½ pc., 44. Rusland, Cert. Adm. te Hamburg, 5 pc., 84; dito Spoorw. Aand., volgef., 200 a 208, 208. Weener Bankactien *f* 530 a *f* 540, 538; dito Aand., 1839, fl. 250, *f* 216 a *f* 222. Brazilië, 1843, £ 100, 5 pc., 88½; dito 1858, 4½ pc., 80. Illinois, Spoorw. Aand., 55. Louisiana, 5 pc., 95½. Griekenl., 5 pc., 2 5/16.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 4 pc. Disconto 3 pc.

Even als de meeste soorten van vreemde fondsen, waren Hollandsche, bij levendigen handel, zeer gunstig gestemd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc, 55¼. Spanje, 1½ pc., 24 15/16; dito Binnenl. 3 pc., 33⅛ a 3/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 35¼; dito Nat., 5 pc., 39⅛. Mexico, 3 pc., 15 1/16.

LONDEN den 7 Mei.

3 pc. Cons.cont.	91	a	90⅞	3 pc. Peru....	60	a	65
id. id. op tijd	90⅞	-	90⅞	4½ pc. id. Urib.	72	-	76
5 pc. Oostenrijk	33	-	38	id. te New-Y.	70	-	75
4½ pc. België..	96	-	98	3 pc. Portugal.	38	-	42
5 pc. Braz. 1824	—	-	—	5 pc. Rusland.	102	-	106
id. 1829/39 ...	—	-	—	4½ pc. idem...	91	-	94
id. 4½ pc. 1852	—	-	—	3 pc. Spanje...	36	-	38
idem 1858....	90	-	—	1½ pc. idem...	25⅛	-	25½
6 pc. Buen.-Ayr	76	-	79	idem Amort. ..	7½	-	8½
3 pc. Chili....	95	-	100	id. Cert. Coup.	2	-	4
6 pc. idem....	—	-	—	5 pc. Sardinië.	68	-	72
5 pc. Denemark	—	-	—	6 pc. Turkije..	61	-	64
3 pc. idem ...	—	-	—	idem Nieuwe..	51	-	54
2½ pc. Holland.	—	-	—	4 pc. idem.,..	99	-	—
4 pc. idem....	90	-	92	5 pc. Venezuela	—	-	—
Ecuador......	—	-	—	idem Uitgest..	—	-	—
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.14	a	14½.
2½ pc. Grenada.	—	-	—	idem 3 m.	11.16½	-	16½.
id. Uitgestelde	4¾	-	—	id. Parijs kort....	25. 2½	-	7½.
3 pc. Mexico.	15½	-	16½	idem 3 m.	25.25	-	30.
4½ pc. Peru...	80	-	85				

Zoowel voor binnen- als voor buitenlandsche fondsen heerschte heden eene betere stemming.

PARIJS den 7 Mei.

Frankrijk 3 pc. 61.05, 61.30, 61, 61.10; dito op ult. 61.05, 61.25, 60.95, 61; dito 4½ pc. 88.60, 88.75; dito op ult. 88.75; Fransche Bank 2600; Crediet Mobilier 520, 530. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorwegen 488.75. Napels 5 pc. —. Spanje 1½ pc. 25; dito Buitenl. 3 pc. 39; dito Binnenl. 33¾.

Er was heden niet veel handel, maar de stemming was iets gunstiger. De 3 pct. Fransche fondsen sloten a cont. 10 en tegen ult. 5 centimes hooger dan gisteren. De actien van de Bank waren 50 fr. hooger.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 9 Mei.

	2 maanden.	Kort.
Londen...	11.52½	11.60
d.° 3/m.	11.48½	—
Parijs ..	55 3/16	55½
d.° 3/m.	55	—
Bordeaux.	54 15/16	55½
Genua...	43½	—
Livorno. .	36½	-
Napels ..	75	—
Petersb. .	—	—
Hamburg.	34⅞	35⅛
d.° 3/m. .	34⅝	—
Antwerp .	—	¼ v
	6 weken.	**Kort.**
Frankfort	100½	—
Augsburg	99	—
Weenen..	—	—
Triest. ..	—	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 9 Mei.

	2 maanden		Zigt.	
Londen. .	11.47½	g	11.57½	p
Parijs. . .	55	p	55½	g
Bordeaux.	54½	g	—	g
d.° ½ m.	55	g	—	g
Genua . .	43½	g	—	g
Livorno. .	36	g	—	g
Napels . .	74	g	—	g
Hamburg.	35⅛	g	35⅝	g
	3 maanden.		**Zigt.**	
Madrid . .	234	g	—	g
Cadix. . .	236	g	—	g
Sevilië . .	233	g	—	g
Bilbao . .	233	g	—	g
Lissabon .	40	g	—	g
Porto. . .	40	g	—	g
Petersb. .	155	g	—	g
	6 weken.		**Zigt.**	
Weenen ..	—	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	100½	g	—	g

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 9 Mei.

MEEKRAPPEN. Heden werd zeer weinig aangeboden en waren de prijzen een weinig lager, bij geringen handel.

VLAS. De vraag blijft zeer beperkt, en de handel was zeer onbeduidend.

GRANEN, ZADEN enz. Tarwe: Zeeuws., Vl. en Overm. minder gevraagd en tot 75 c. a *f* 1 per mud lager niet geheel opgeruimd; goede en puike *f* 9.50 a *f* 10; mindere *f* 8 a *f* 9.25; Roode vond zeer weinig koopers en niet dan tot lagere prijzen: 162 ℔ Bovenl. Ris *f* 315, 164 ℔ dito *f* 308. Rogge: Overm., Zeeuws. en Vl. 40 c. lager, *f* 5.60 a *f* 6.80; andere soorten bragten ook minder op, 153 ℔ Dantz. *f* 205; 148 ℔ puike Fransche *f* 198; 150, 152 ℔ Belg. *f* 190, *f* 195; 152 ℔ blanke dito *f* 212; 148 ℔ Jar. Fransche *f* 191; 144 ℔ Petersburger *f* 183. Gerst: Zeeuws., Vl. en Overm. 20 c. lager; *f* 3.60 a *f* 5.20; dito Zomer 3.40, *f* 5.10; voorts in publieke veiling 25 last (101, 104 ℔) meer en minder besch. fijne Deensche *f* 111, *f* 125. Haver: Zeeuws. en Inl. 10 c. lager, Korte *f* 3.90, *f* 5.40; dito Lange *f* 2.80, *f* 4.40; voorts Inl. per 100 kil. netto *f* 9, *f* 10, *f* 10¼, *f* 10½. Boekweit: op 140 ℔ N. Brab. *f* 185, *f* 190; Holst. *f* 180; Fransche *f* 145, *f* 150, *f* 155 Erwten: Zeeuws. Groene *f* 7.25, *f* 10; groote *f* 10.25, *f* 13.25. Boonen, Zeeuws. en Walch. Witte 25 c. hooger, *f* 9, *f* 10.75; dito Bruine 25 c. hooger, *f* 9, *f* 11; dito Paarden- *f* 5.50 a *f* 7.50. Koolzaad: gewoon Overmaasch £ 58 in zakken. Kanariezaad *f* 10, *f* 12.50.

SCHIEDAM den 9 Mei.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust.. *f* 13,—,
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18,50,
Amst. proef, „ „ „ „ „ - 19,75,
alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel................ - 0.40.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
8 *mei* (N.W.) Cornelis Wernard Eduard, Bakker, Hellevoet
9 (O.) Niets gepasseerd.

Hellevoetsluis *Aang.*
8 *mei* (N.W.) William, Scott, Newcastle
Jules, Michaud, Nantes
Van, Peacock, Newcastle
9 (N.O.) Fame, Hendry, Middlesbro'
Adriana Francisca, van Eyk, dito
Alexandrine, Vagt, Arensburg
Barnard Castle, Parker, Cardiff
Magnet, Dodds, Newcast.
N. R. Gazfabriek, de Goede, dito
Thetis, Reents, Requejada
Holyrood (st.), Leith
Vertrokken.
8 Levant (st.), Havre
Fijenoord (st.), Londen
Gezina Johanna, Lukens, Stettin
Lucas Wildervank, de Groot, Koningsb.
Margaretha, de Groot, Pillau
Manna, Petersen, dito
Gebroeders, Brandenburg, St. Petersburg
9 Johanna, Backe, Koningsbergen

Brielle *Aangek.*
8 *mei* (NW. ten N.—NW.) Prins van Oranje (st), Duinkerken
Leo (st.), Londen
Seine (st.), Bordeaux
Seahorse (st.), Hull
9 Ocean Queen (st.), Hull
Earl of Auckland (st.), Londen
Batavier (st.), dito
Norfolk (st.), Goole
Vertrokken.
8 Hermanus, Hesse, Bergen (is op de reede terug)
(9 N.N.O.—N.O.)

Maassluis
8 *mei.* Niets gepasseerd. (W. Z. W.—N. W.)
Behalve de Christine en Gotthilf, buiten geankerd, zijn de gisteren vertrokk. schepen wel in zee gekomen.
(N.) *Vertrokken.*
9 *mei* Rudolph, Schör, Newcastle
Fides, Rasmussen, dito
Sarah, Hore, Middlesbro'

Amsterdam *Vertr.*
7 *mei* Equator, Nieuwenhuis, Suriname

Texel *Aangek.*
6 *mei* Jansje, Meijer, Newc.
Margrietha, Meijer, Hartlepool
Alert (st.), Hull
7 Grantham, Rowe, Newcastle
Ann, Camin, Shields
8 Countess of Zetland, Howes, Seaham
Theodora Henriette, de Vries, Bordeaux
Vertrokken.
7 Isabella, Metcalfe, Hartlepool
Captain, Lamb, Sunderl.
Ann Proud, Forcer, dito
Gipsy, Brown, dito
Agias Lucas, Patao, Newcastle
Fifteen, Stewart, dito
Alida, Basberg, Nerva
Catharina Johanna, Geelmuyden, dito
Carl Johan, Johannesen, Jacobstad
Auguste, Clausen, Koningsbergen
9 Noordsche schepen, Noorwegen
Vrede, Bruun, avontuur
8 George & Mary, Birch, Newcastle
Nor, Jespersen, dito
Graaf v. Rechteren (st.), Hull
Torlades, Deurell. Stockholm
9 Ondine (st.), Bordeaux
(N.N.O.)

Vlie *Aangek.*
5 *mei* Thia. Pothuis. Christiansand
6 Stoomvaart (st.). Hamb.
7 Jonge Paul (st.). Stettin
Vertrokken.
5 Stad Enschedé, Niggebrugge, Dundee
7 Catharina Knelsina, Vos, St. Petersburg
Elisabeth Lollina Carst, dito
Jonge Douwe, de Jong. Christiansand
Vrouw Helena, Kraan, dito
Hendrik, Burghout, Laurvig
Goede Verwachting, Kooy, Noorwegen
Margaretha, de Jonge, Hamburg

—o—

Buenos-Ayres *Vertr.*
15 *maart* Hendrik Jan, v. d. Meyden, Batavia
In lading.
30 Sliedrecht, Feenstra, Falmouth

Monte-Video *Aangek.*
18 *maart* D. T. Visser, v. d. Linden, Rott.

Bahia *In lading*
13 *april* Voorwaarts, Kikkert, Kanaal

New-Orleans *Uitgekl.*
14 *april* Fenna, Caspers, Bordeaux

Konstantinopel *Aangekomen.*
18 *april* Josina Henriette, v. d. Gaauw, Ibraïla

Venetië *Aangek.*
30 *april* Queen of the West, Hutchings, Amst.

Genua *Aangek.*
1 *mei* Brandenburg, Dethmers, Shields

Tarragona *Aangek.*
19 *april* Marchina Bentum, Sap, Barcelona
24 Bordeaux, Gnodde, Newcastle

Nantes *Vertrokken*
5 *mei* Ida Jacoba. Bosker, Liverpool

Kingstown *Vertr.*
6 *mei* Hermina, Kroon, Liverpool
Meika Jacoba, Huininga, dito

Dublin *Aang.*
6 *mei* Zephyr, Pekelder, Antwerpen

Liverpool *Uitgekl.*
6 *mei* Abeona, Angel, Dordt

Swansea *Vertr.*
5 *mei* Gijsbertha Wilhelm., Priebee, Havre

Gloucester *Aang.*
6 *mei* Wiebe Jacobs, Visser, Groningen

Falmouth *Gepass.*
6 *mei* Amazone, Abbink, Java n. Amst.

Goudstaart *Gepass.*
5 *mei* Bosphorus, Kruisinga, New-York n. Amst.

Dartmouth *Vertr.*
6 *mei* Titan, Plant. (v. Cardiff) Amst.

Cowes *Binneng.*
6 *mei* Jufvrouw Hillegonda, Douwes, Liverpool naar Pernau

Portsmouth *Vertr.*
5 *mei* Gemini, Lukkien, (v. Liverp.) Arensburg
Argo, Koster, (v. dito) Nerva

Londen *Uitgekl.*
6 *mei* Katrina, Waterborg, Amsterdam
7 Emma, Hall. dito

Hartlepool *Vertr.*
6 *mei* Alida, Corporaal, Dantzig

Sunderland *Aangek.*
5 *mei* Ceneus, Ewens, Rotterdam

Shields *Aangek.*
6 *mei* Star, White, Brouw.
Helena Catharina, Leeuwe, Harlingen
Hermanna Hendrika, Pluktje, Hull

Grangemouth *Vertr.*
5 *mei* Aaltje Pronk. Schuur, Stettin

St. Davids *Vertr.*
4 *mei* Elisabeth, Duit, Kroonstad

Inverkeithing *Vertr.*
4 *mei* Filippus Cornelius, Meeter, Galatz

Boness *Vertr.*
5 *mei* Enterprise, Simms, Rotterdam

Aberdeen *Vertr.*
4 *mei* Zeeploeg, v. d. Wal, Newcastle

Charlestown *Vertr.*
5 *mei* Catharina Frederika, Smit, Bergen
Martha, Topzant, dito
Zwaantina Thelina, de Boer Sap, dito
Maria Beerta, Roosjes, d.°

Antwerpen *Vertr.*
7 *mei* Twee Kornelissen, Potjer, Buenos-Ayres
8 Ida Maria de Raath, de Boer, Valparaiso

Bremerhav. *Vertr.*
6 *mei* Hoop, Bakker, Amst.
Mercur, Borchers, Rott.
Anna Wilhelmina, de Boer, Groningen

Travemunde *Vertr.*
6 *mei* Auguste & Marie, Delange, Rotterdam

Stralsund *Vertr.*
2 *mei* Maria, Voordewind, Londen

Swinemunde *Vertr.*
4 *mei* Maasstroom (st.), Hansen, Reval

Dantzig *Aangek.*
3 *mei* Coert Cornelis, Klontje, Liverpool
4 Zwaantina Marg., de Vries, Kopenh.
Vertrokken.
4 Eendr., Martens, Brussel
Onderneming, Bekkering, Hannover
Jonge Pieter, Hamstra, Bremen

Pillau *Aangek.*
5 *mei* Johanna Ettina, Schuur, Stettin
Vertrokken.
5 Alyda Antonia, Visser, Schiedam
Jantina, de Vries, Dublin
Noordster, Mooi, Buxtehude
Drewes Roemeling, van Lier, Hull

Windau *Aangek.*
8 *april* Otto, Faber, ...
18 Alberdina, Upmeijer, Rotterdam
Vertrokken.
27 Laura, Svane, de Maas

Kopenhagen *Aangek.*
5 *mei* Jacoba Lucretia, Maas, Newcastle
Leo Sinnige, Karsies, Liverp. n. St. Pet.

Elseneur *Aangek.*
5 *mei* Juffer Garrelts, Redeker, Schiedam n. Riga
Jeltina, Scherpbier, Amst. n. Koningsb.
Grietje, Mooi, Liverpool n. St. Petersburg

Holtenau *Aangek.*
4 *mei* Gezina, Krook, Aarhuus n. de Maas

Rendsburg *Aang.*
4 *mei* Trijntje, Visser, Rott. n. Koningsbergen
Antina Maria, Schulte, Stralsund n. Amst.

—o—

Amsterdam 9 mei. Volgens brief van kapitein J. G. Appel, in dato Liverpool 6 mei, is het wrak van het aldaar verbrande barkschip Equator in openbare veiling verkocht voor £ 290; terwijl de afgesloopte koperen huid en geredde inventaris £ 530 hebben opgebragt. — Het schip Antje, kapit. Schuring, v. Antw. n. Liverpool, op Portrane gestrand, is weder af- en sedert te Dublin aangekomen.

Lissabon 5 mei. Het Nederl. schip Wilhelmina, kap. Koster, v. Rotterdam alhier aangekomen, heeft den mast gebroken.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 10 mei: 1ste getijde 9 ure 47 min.; 2de getijde 10 ure 11 min.

Arnhem. Waterhoogte 7 mei 2.50 el.

Keulen. Rijnhoogte 7 mei 10 v. 11 d., en 8 mei 11 v. Rijnl.

Aangekomen: 7 mei J. H. Kamps, van Amsterdam, met 3141 ctr., H. Kalfs met 4404 ctr. en J. C. Wilson met 5037 ctr., beiden van Rotterdam.

AMSTERDAM den 9 Mei.

Prijzen der ruwe SUIKER: Surinaamsch *f* 23 a *f* 30; Braziel wit *f* 34 a *f* 37, blond *f* 31 a *f* 33, bruin *f* 23 a *f* 30; Havana wit *f* 39 a *f* 43, blond *f* 31 a *f* 38, bruin *f* 25 a *f* 30; Java wit *f* 35 a *f* 40, grijs *f* 33 a *f* 34, blond *f* 31 a 32, bruin *f* 23 a *f* 30; Manilla grijs *f* 31 a *f* 34, bruin *f* 23 a *f* 30; Mauritius blond en grijs *f* 30 a *f* 34, bruin *f* 22 a *f* 29.

Geraffineerd was vorige week zonder handel van eenig belang; de raffinadeurs leveren hunne vroeger verkochte partijen af en gaan minder werken. Kandij stil.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 119 v. Maryland, per Arnold Böninger, en 25 v. dito, per Maria Louise.

Van SUKADE werden heden 30 k. tot verhoogden prijs afgedaan.

ARAK. Zaturdag zijn nog afgedaan 67 leggers, per Mauritius, en 25 leggers, per Creole.

GRANEN. Tarwe flaauw en zonder handel. Ongedr. Rogge tot verlaagde prijzen met veel handel. Gedroogde ook niet dan lager te verkoopen: 125 ℔ Pruiss. *f* 195; 122 ℔ dito *f* 188; 124 ℔ Galatz *f* 185; 120, 121 ℔ Odessa *f* 178, *f* 180; 123 ℔ Belgische *f* 191 aan de Zaan. Gerst zonder handel. Haver ruim prijshoudend. Petersb. *f* 10½; Inl. Voer *f* 10½; 88, 95 en 101 ℔ Voer *f* 5, *f* 5¼ a *f* 5½. Boekweit onveranderd: 118 ℔ Holst. *f* 188; 117 ℔ Sleeswijksche *f* 170.

ZADEN enz. Koolzaad. Najaar £ 1 lager. Fransch £ 57. Op 9 vaten Olie te leveren in Sept./Oct. £ 63½. Lijnzaad traag. 110/111 ℔ Odessa *f* 320. Raapolie lager afgegeven. Op 6/w. *f* 38¾; Vlieg. *f* 37½; Bombay *f* 36¼; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 36. Lijnolie op 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 31¾; 1 Sept. *f* 32¼; 1 Oct., Nov. en Dec. *f* 32½. Hennepolie op 6/w. *f* 37½. Raapkoeken per 1040 st. *f* 72 a *f* 76. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 10 a *f* 12.

De marktnotering was heden als volgt: Hooi. Langstraats *f* 32 a *f* 36, Kamper-Eilands *f* 34 a *f* 38 en Koe *f* 24 a *f* 28. STROO. Rogge *f* 16½ a *f* 17½ en Tarwe *f* 16 a *f* 17.

VEE. Runderen 1ste kwal. *f* 220 a *f* 180, 2de dito *f* 200 a *f* 160 en 3de dito *f* 180 a 140; Melk- en Kalf-Koeijen *f* 180 a *f* 120; Schapen *f* 26 a *f* 20; vette Varkens *f* 46 a 42 c. per Ned. ℔, magere *f* 6 a *f* 8.

LONDEN den 7 Mei.

WOL. In de tot heden gehoudene veilingen der 2de serie werden 7077 b. verkocht. De betaalde prijzen zijn 1½ a 3½ lager dan in de vorige veilingen. In het geheel zullen 66,360 b. worden geveild en de veilingen zullen tot 31 Mei duren. — TALK. De markt is vast en men noteert P Y C disp. 56/; Junij 55/9; Julij/Aug. 56/; Oct./Dec. 56/3.

ANTWERPEN den 7 Mei.

RIJST. Ongepelde zonder handel maar vast; voor gepelde soorten is zeer veel vraag; er zijn 800 a 1000 b. afgedaan waarvoor men fr. 7½ a fr. 8 cons. betaalde. — Van CANDIJ zijn dezer dagen 600 k. verk. — VERWHOUT. Men meldt ons den verkoop van 20/m. kil. Campêche. — Van HARST vonden 300 v. br. Amerik. tot vaste prijzen nemers. — GRANEN. De markt is stil en de prijzen lager. Tarwe *f* 11 a *f* 11½; Fransche *f* 10¾ a *f* 11. Inl. Rogge *f* 6¾; Fransche *f* 6½ a *f* 6¾. Gerst en Haver onveranderd. — OLIEZADEN stil.

HAVRE den 5 Mei.

KATOEN meer gevraagd. Omzet 350 b. disp. en eenige 100de b. op levering. — KOFFIJ met veel handel; 2567 b. Haiti disp. zijn afgedaan tot fr. 64 a fr. 65 en 3729 b. dito op levering tot fr. 65. — Van RIJST vonden slechts 500 b. Bengal tot fr. 15 nemers. — In SUIKER ging weinig om. Men meldt ons den verkoop van 24/m. kil. — PALMOLIE tot fr. 55½. — Voor VERWHOUT is zeer veel vraag en de omzet bedroeg heden 25 t. Gonaives op levering tot fr. 6½, 200 t. op levering tot fr. 6. 62½ en 150 t. St, Martens op levering tot fr. 18½.

Den 6 Mei.

KATOEN. Er begint meer leven in het artikel te komen en de omzet bedroeg heden 350 b. in verhouding van fr. 98 voor bas New-Orleans. — KOFFIJ. Er zijn afgedaan 1386 b. Haiti tot fr. 64 a fr. 66½; 1246 b. dito op levering tot fr. 65 a fr. 66; 806 b. Gonaives tot fr. 68 a fr. 68½; 500 b. dito op levering tot fr. 69 en 260 b. op levering tot fr. 67. — In SUIKER gaat veel om; 170 v. Antillas bedongen fr. 62.25 a fr. 63; 100 v. dito fr. 66; 2400 b. Reunion fr. 65; 3600 b. Mauritius fr. 68; 1100 k. Havanna n.° 12 fr. 38 en 2600 b. Bahia fr. 35. — HUIDEN vast en gevraagd; omzet 448 st. gedr. Buenos-Ayres tot fr. 150; 983 st. gez. dito tot fr. 80; 1000 st. gez. Monte-Video op levering tot fr. 78½. — RIJST blijft gevraagd en men betaalde voor 125 b. Bengaal fr. 15; 2600 b. dito 1.a kwaliteit op levering fr. 18 en 1280 b. Akyab fr. 12.25. Van REUZEL vonden 35 v. disp. Engelsche tot fr. 74 nemers. — VERWHOUT. Omzet 100 t. Campêche op levering tot fr. 6½. — MEEL. Men meldt ons de afdoening van 4300 v. Amerik. tot fr. 25 a fr. 25½ en 1000 v. dito tot fr. 28.

HAMBURG den 7 Mei.

KOFFIJ stil. — ZINK. 500 ctr. loco bedongen 11.15. — GRANEN. Tarwe en Rogge flaauw; op levering onveranderd. — RAAPOLIE per Mei 24.2, per Oct. 23.14.

SANTOS den 1 April.

KOFFIJ. Niettegenstaande de regens voortdurend blijven de aanvoeren vrij geregeld van dit artikel, met de anderen is dit minder het geval. De laatst betaalde prijzen zijn voor 1la kwal. $ 5. — SUIKER. Witte $ 5.000 a $ 4.600, bruine $ 4.000 a $ 3.600. — RIJST $ 12. — TABAK $ 8.700 a $ 9.

MONTE-VIDEO den 1 April.

HUIDEN. In gezouten ging sedert de aankomst der Europesche mail veel om, ca. 20/m. stuks zijn afgedaan tot 70 a 71 r. Gedroogde met weinig aanvoer en veel gevraagd, dus blijven de prijzen rijzende. Men betaalde 77 a 78 r. — PAARDENVELLEN zonder voorraad, gezouten bedongen 18½ en gedroogde 16 realen. — TALK noteert men 22 r. — WOL. Het grootste gedeelte van den voorraad is voor Amerik. rekening opgekocht, het restant is slechte kwaliteit en wordt zeer hoog gehouden. — BUFFELHORENS gezocht tot $ 90. — KOERS 42 op Londen. — VRAGTEN onveranderd.

BAHIA den 11 April.

SUIKER. Tot de aankomst der mail ging hierin veel om, en men betaalde voor Moscovados $ 2.500 a $ 2.600 en voor blanke soorten $ 2.900 a $ 3.000, maar op de berigten per die mail aangebragt, was men niet geneigd dezelfde prijzen te blijven betalen en is daardoor in eenige dagen weinig omgegaan. Deze toestand is echter spoedig gebeterd, daar verscheidene schepen nog op hunne ladingen wachten en de bovenstaande prijzen worden nu weder coulant betaald. — In KATOEN ging zeer weinig om en de prijzen nominaal, $ 7.000 a $ 7.800 naar kwaliteit. — KOFFIJ schaarsch met hoogere prijzen; Bahia $ 4.100 a $ 4.200. — CACAO onveranderd met zeer weinig voorraad, $ 4.000 a 4.200. — HUIDEN schaarsch met hoogere prijzen en veel vraag; gedroogde $ 265 a $ 270 en drooge gez. $ 215 a $ 220. — TABAK in bladen op nieuw lager. De laatst betaalde prijzen zijn $ 5.800 a $ 5.900 voor prima en $ 4.800 a $ 4.900 voor secunda. — VRACHTEN iets beter. — KOERS blijft dalende.

AKYAB den 19 Maart.

RIJST. Daar men algemeen van opinie was dat de prijzen in den loop van dit saizoen zeer laag en de voorraad groot zouden zijn, hebben verscheidene huizen schepen bevracht. Daar deze nu op hunne ladingen wachten en de Rijst zeer langzaam aangevoerd wordt, heeft men om de inlanders uit te lokken steeds hoogere prijzen gaan betalen, en zijn deze tot rs. 56 a 59 gerezen; dit heeft nu wel een weinig uitwerking gedaan, maar het is te verwachten dat met de inlandsche feesten de aanvoer geheel zal ophouden. Alle kustplaatsen verkeeren bijna in denzelfden toestand. — TABAK. De prijzen zijn een weinig gedaald maar nog steeds ver boven alle mogelijke gelimiteerde orders. Voor consumptie betaalt men C. R. 9 per mandje. — HUIDEN en HORENS zonder voorraad. — VRACHTEN zonder omgang.

Advertentien.

Heden beviel van een welgeschapen ZOON N. *HOOS*, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam
den 7 Mei 1859. C. DEKHUYZEN.

Voorspoedig bevallen van een ZOON *J. A. H. WOLFFERS*, — RECKERS.

Rotterdam 9 *Mei* 1859.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna twee en tachtig jaren, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer HENDRIK CANKRIEN.

Rotterdam Uit aller naam,
3 *Mei* 1859. R. C. CANKRIEN.

Naamlooze Maatschappij
DER
SPOORWEGEN
TUSSCHEN
ANTWERPEN** en **ROTTERDAM.

De op den 5den der loopende maand Mei verschenen **Coupons** der **Obligatien** worden betaald: te *Brussel* bij de Heeren J. P. MATTHIEU et FILS en te *Londen* ten Kantore van de Maatschappij, Cannon Street, 16.

Coupon-Bladen bij de **Aandeelen** worden op vertoon dier Stukken tot den 14den der loopende maand Mei aan de Deelhebbers afgegeven, ten Kantore van voornoemde Heeren J. P. MATTHIEU et FILS, te *Brussel*.

Te gelijk met die Afgifte geschiedt de **betaling** van het **Dividend.**

Pro Deo. — Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, van den zes en twintigsten Januarij 1800 negen en vijftig, zijn **CORNELIS RONTELTAP** en **JOHANNA MARIA VAN DE WATER**, Echtelieden, wonende te Schiedam, op verzoek van laatstgenoemde gescheiden van **Tafel** en **Bed.**

Rotterdam Voor Extract conform,
4 *Maart* 1859. WENTHOLT, *Procureur.*

Rotterdamsch
LEESKABINET.

De HOOFD-COMMISSIE heeft de eer bij deze aan de LEDEN kennis te geven, dat de **Statuten** der **Vereeniging** door Z. M. den Koning bij Besluit van 1 Mei 1859 (Staatsblad n.° 257) zijn **goedgekeurd.**

Zij houdt zich bezig met het in orde brengen der Boekverzameling, ten einde de Localen nog deze maand voor de Leden te kunnen openstellen.

Aan die Ingezetenen onzer Stad, welke reeds zoo onbekrompen door Geschenken hebben bijgedragen tot de eerste vestiging der Bibliotheek, betuigt zij bij deze den dank der Vereeniging. En daar geen Kapitaal tot aankoop van Fonds-Artikelen beschikbaar is en de loopende Kas tot aankoop van de Litteratuur van den dag moet worden aangewend, zoo beveelt de Hoofd-Commissie de verdere vestiging van de Bibliotheek door toezending van Klassieke Werken in het algemeen belang dringend aan hare Stadgenooten aan.

De Hoofd-Commissie voornoemd,
P. F. HUBRECHT, *Voorzitter.*
HENDRIK MULLER *S. Zn.*, *Secretaris.*
Rotterdam 9 *Mei* 1859.

Belanghebbenden in den **Handel in Olien**, te Rotterdam en omliggende Plaatsen, zijn in eene algemeene Vergadering, gehouden den 2 Mei 1859, overeengekomen, dat, te beginnen den 1 Julij e. k.,

de OLIEN,

van **Zaden geslagen**, zoowel Vliegend als op Termijn, op ***WIGT*** zullen worden verkocht, den Prijs te bepalen per 100 Ned. ℔ netto, mindere of meerdere hoeveelheid in evenredigheid; zullende het ledige Fust getareerd, daarna gevuld en op de groote Schaal moeten gewogen worden.

Namens Commissarissen, benoemd door Onderteekenaren van het Reglement op den Handel in Olien,
P. W. BALEN, te *Dordrecht*, *President.*
L. FEHR, te *Rotterdam*, *Secretaris.*

Oost-Molenstraat, 12—314.

De Familie DUTILLIEUX maakt bekend, dat Woensdag 11 dezer, des voormiddags ten 10 ure, vóór hare Woning, de *gedwongen* Verkoop zal plaats hebben van eenige harer Meubelen, wegens het *niet-voldoen* van den Aanslag haars Vaders in de *Verteringbelasting* over 1858; een Aanslag, welken het Gemeentebestuur thans zelf *verworpen* heeft. Zij protesteert tegen dezen *Verkoop* van haren *Eigendom*, en verklaart, dat, noch door *haar*, noch voor *hare rekening*, eenig Stuk zal worden ingekocht.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN,
voor Goederen en Vee,

Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND**, Kapitein **William W. Appleton**, vertrekt WOENSDAG 11 MEI, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM—HAVRE.
Voor Passagiers en Goederen.

De STOOMSCHEPEN
ARY SCHEFFER, Kapit. **Day**,
LEVANT, „ **Hus**,
ADMIRAAL VER-HUELL, „ **de Boer**,
vertrekken geregeld van

ROTTERDAM 1, 4, 8, 11, 14, 18, 21, 24, 28 } van iedere
HAVRE ..... 3, 6, 9, 13, 16, 19, 23, 26, 29 } maand.

De **ADMIRAAL VER-HUELL** vertrekt **Woensdag 11 dezer.**

Deze Dienst is in directe verbinding met de Paketschepen van HAVRE naar NEW-YORK en NEW-ORLEANS.

Adres bij *KUYPER, VAN DAM & SMEER.*

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN ANTWERPEN,
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN
TELEGRAAF III & IV,
BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

MEI 1859.

Van ROTTERDAM.			Van ANTWERPEN.		
11 Woensdag	's morgens	2.30	11 Woensdag	's morgens	6.30
12 Donderdag	„	4.—	12 Donderdag	„	8.—
13 Vrijdag	„	5.—	13 Vrijdag	„	9.—
14 Zaturdag	„	6.—	14 Zaturdag	„	10.—
16 Maandag	„	7.30	16 Maandag	„	11.—
17 Dingsdag	„	8.—	17 Dingsdag	„	11.30
18 Woensdag	„	8.30	18 Woensdag	's namiddags	12.30

Te **ZIJPE** wordt voor **Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd;** aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee en Brouwershaven**, na aankomst der Stoombooten vertrekt en **van Brouwershaven naar Zierikzee en Zijpe** in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.° 21, **VERWEY & Co.**, *Cargadoors-Expediteurs.*

STOOMVAART op de MAAS,
Onderneming L. DE RIJK & Co.,
TUSSCHEN
ROTTERDAM, VENLO, ROERMOND
en TUSSCHENGELEGEN PLAATSEN, als:

KRALINGEN, SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWEVEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, PAPENDRECHT, SLIEDRECHT, GIESENDAM, HARDINXVELD, WERKENDAM, GORINCHEM, LOEVESTEYN, ANDEL, POEDEROIJEN, VEEN, WIJK-BIJ-HEUSDEN, NEDER-HEMERT, WELL, BOMMELERWAARD, HEDEL, CREVECŒUR, DRIEL, ALEM, MAAREN, KESSEL, LITH, LITHOOIJEN, MEGEN, RAVESTEYN, GRAVE, MOOK, GENNEP, BOXMEER, BERGEN, VIERLINGSBEEK, MAASHEES, WELL bij Venlo, BROEKHUYZEN, ARCEN, VENLO, STEYL, BUGGENUM, NEER, KESSEL en ROERMOND;

en in Correspondentie op
MAASTRICHT EN LUIK.

DAGEN van AFVAART:

Van ROTTERDAM naar VENLO en ROERMOND: Maandag en Donderdag, 's avonds ten 7 ure.
„ VENLO naar ROTTERDAM: Zondag 's middags ten 6 ure en Woensdag 's middags ten 6 ure.
„ ROERMOND naar ROTTERDAM: Zondag en Woensdag, 's namiddags ten 2 u. 30 m.

onmiddellijk Corresponderende van en naar Antwerpen met de Stoombootdienst Telegraaf.

Agenten: *Roermond*, ... J. THISSEN.
Steyl, ... L. DE RIJK & Co. (Directie).
Venlo, ... C. BOCKEN.
Dordrecht, ... J. C. VAN MAARSEVEEN.
Amsterdam, ... J. J. v. D. MAADEN & BORGHOLS.
Rotterdam, ... VERWEY & Co.

Ligplaats ***Rotterdam*, Haringvliet**, zuidzijde.

STOOMVAART-VEREENIGING *DE MAAS.*
ROTTERDAM-BRISTOL-CARDIFF.

Het Stoomschip **BALMORAL**, Kapitein D. LOVIUS, vertrekt **Donderdag 12 Mei** naar beide Plaatsen.

Adres: *BOUTMY & Co. — JOHs. OOMS Ez. & Co.*

Gerd. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, F. W. Eckstein, J. T. Witkamp, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, Joseph Jacobson, Leonard J. Plemp van Duiveland, Gerd. Sauerbier en *W. Witkamp*, Makelaars te Rotterdam, zullen op Woensdag den 18 Mei 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het Notarishuis, Veilen:

1134 BALEN
St. Domingo KOFFIJ.

Alhier liggende in een Pakhuis aan de Leuvehaven, oostzijde, wijk 1, n.° 213.

Nadere onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

TABAKS-VEILING.

Op Donderdag 26 Mei 1859 zullen geveild worden, des morgens ten *elf* ure, in het Notarishuis alhier,

293 Ceroenen CUBA TABAK
(Sagua).

Aangebragt van **New-York**, per Stoomboot *Borussia*, via *Bremen*.

Nadere informatien bij de MAKELAARS in TABAK alhier.

Het HUIS,

met **BOVENWONINGEN, KELDERS** en **ERVE**, aan de Hoogstraat, wijk 7, n.° 100, te Rotterdam, Woensdag laatstleden door den Notaris *J. HOGERSDIJK*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, geveild, zal op MORGEN den 11 Mei 1859, des namiddags ten 5 ure, door voornoemden Notaris, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen.**

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER en PAATS* en *VAN DER HOOP en REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, die daartoe door de Arrondissements-Regtbank aldaar zijn gemagtigd, zijn voornemens om op Woensdag den 25 Mei 1859, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk en bijzonder gunstig gesitueerd **WINKELHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, in de nabijheid van het Raadhuis, te Rotterdam, wijk 8, n.° 18, Kadaster sectie O, n.° 810.

Grondbelasting over 1859 *f* 55.

Verhuurd tot 1 Mei 1860 voor *f* 600 's jaars.

Inmiddels zijn nadere inlichtingen te bekomen ter Kantoren van genoemde Notarissen, en zal het te veilen Pand twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 10 tot 3 ure, kunnen worden bezigtigd, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, daartoe door een der genoemde Notarissen af te geven.

AANZIENLIJKE VERKOOPING
VAN
ONROERENDE GOEDEREN.

De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, die daartoe door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam zijn gemagtigd, zijn van meening om op Dingsdag den 7 Junij 1859 in het openbaar te Veilen en op Dingsdag den 14 Junij 1859 te Verkoopen, telken dage des voormiddags ten 10 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, de volgende

Onroerende Goederen,
TE WETEN:
De Hooge en Vrije HEERLIJKHEID
ALBRANDSWAARD
en de
KIJFLANDEN,

gelegen aan de Oude Maas, tusschen de Dorpen *Poortugaal* en *Rhoon*, onder de Gemeente *Poortugaal*, voorheen ter leen gehouden van de Staten van Holland en West-Friesland, met deszelfs REGTEN, PRAEROGATIVEN en GEREGTIGHEDEN, zoo als die van ouds zijn bekend en bezeten; voorts de TIENDEN of het TIENDREGT van gemelde Heerlijkheid en onderscheidene Percelen uitmuntend BOUW-, WEI-, GRIEND- en RIETLAND, alles gelegen onder de Gemeenten *Poortugaal*, *Hoogvliet* en *Pernis*, te zamen volgens het Kadaster groot 154 Bunders 62 Roeden 57 Ellen.

Zulks in 39 Percelen, welke eerst separaat en daarna met verschillende combinatien zullen worden Afgeslagen.

Alles in het breede beschreven bij gedrukte Catalogussen, welke met eene Kaart van de te veilen Goederen, op *franco* aanvragen, zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen *DALEN en LAMBERT*, aan de Zuidblaak te Rotterdam, alwaar de Titels van Eigendom en verdere Bescheiden van HEDEN af ter inzage liggen, en bij wien, even als bij den Heer *K. C. DEKKER*, te *Rhoon*, Rentmeester der Goederen, nadere informatien zijn te bekomen.

Bij *MENSING & DE KONING*, te Rotterdam, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar:

POLITIEKE BRIEVEN.
ZESDE BRIEF.
25 CENTS.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DINGSDAG 10 Mei 1859, N.o 111.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 9 Mei.

In deze zitting, gehouden ten 3 ure des namiddags, zijn ingekomen *drie* wetsontwerpen.

Het eerste strekt tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1859 met *f* 2,832,000, tot dekking der uitgaven voor het buitengewoon onder de wapenen roepen van een deel der militie, enz.

Het tweede, mede tot verhooging van hetzelfde hoofdstuk met *f* 667.287.83, ten einde de kosten te dekken voor de mobielverklaring van het Limburgsch Bonds-contingent, en

het derde tot verlenging van den diensttijd der ligting miliciens 1854, voor een jaar, die echter niet onder de wapenen zullen worden geroepen, dan nadat de miliciens-verlofgangers van 1855, 1856 en 1857 in werkelijke dienst zullen zijn. (§)

Deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld, en naar de afdeelingen verzonden.

Tot rapporteurs zijn benoemd voor de navolgende wetsontwerpen, tot naturalisatie van acht personen de heeren Lijcklama, Kingma, van Hoëvell, Idserda en Begram; tot goedkeuring der overeenkomst, aangegaan betrekkelijk den afstand van het planetarium te Franeker, de heeren Wijbenga, Lijcklama, Olivier, van der Veen en Westerhoff, en tot regeling van de loodsdienst op de zeeschepen de heeren van Voorthuyzen, van Frank, Olivier, Gevers Deynoot en Hoynck van Papendrecht.

Daar de eindverslagen gereed zijn over de vroeger ingekomen wetsvoorstellen tot verhooging der hoofdstukken VIII en X der Staatsbegrooting voor 1859 en tot het verleenen der bevoegdheid om den uit- en doorvoer van paarden te verbieden, besluit de Kamer, op voorstel des Voorzitters, om de beraadslaging daarover aan te vangen in de hier opgegeven volgorde op e. k. woensdag des ochtends ten 11 ure.

Daarna niets meer aan de orde zijnde, werd de Vergadering gesloten.

Heden hebben het licht gezien de voorloopige verslagen der Tweede Kamer betrekkelijk de aangevraagde verhoogingen van Hoofdstukken VIII en X der Staatsbegrooting voor 1859, en van de wet betrekkelijk het verbod van in-, uit- en doorvoer van paarden. Wij deelen daarvan de hoofdpunten mede, doch moeten opmerken, dat daarbij in aanmerking genomen moeten worden de inlichtingen, reeds mondeling door de Regering, in de zitting van vrijdag jl. gegeven.

I.
Verhooging van Hoofdstuk X.

Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van dit ontwerp zijn, met opzigt tot de staatkundige rigting, door de Regering onder de tegenwoordige omstandigheden te volgen, en ten aanzien van het oogpunt, waaruit deze voordragt, zoowel als de gelijksoortige tot verhooging van het VIIIste Hoofdstuk derzelfde Staatsbegrooting, te beschouwen zij, vragen gedaan en bedenkingen in het midden gebragt, van welker mededeeling de Commissie van rapporteurs, naar aanleiding van het verhandelde in de openbare zitting der Kamer van den 6 mei jl., zich meent te kunnen onthouden. Alleen zij hier vermeld, dat men in deze beide voordragten enkel voorbereidende maatregelen tot wapening gezien heeft, met het doel beraamd om, voor zoover dit noodig worden mogt, Nederlands onzijdigheid te doen eerbiedigen. Behoudens de mede te deelen aanmerkingen omtrent de bijzonderheden der gedane voorstellen, heeft bij de leden der Kamer, op zeer enkele uitzonderingen na, het nemen van zoodanige maatregelen in het tegenwoordig tijdsgewricht geene bedenking ontmoet.

De tegenwoordige voordragt heeft, voor zoover zij tot aanschaffing van kleeding- en uitrustingstukken voor de schutterijen strekt, den sedert jaren telkens herhaalden aandrang op de indiening der dikwerf toegezegde wet op de sterkte en inrigting der schutterijen in herinnering gebragt. Men kon dien aandrang thans niet anders dan hernieuwen. Voor zoover daaraan niet dadelijk mogt kunnen worden toegegeven, wenschte men zeer algemeen en met nadruk de aandacht der Regering te vestigen op de onvoldoende inrigting vooral der plattelands-schutterij, waarvan de kaders wel op het papier bestaan, maar in de meeste provinciën niet zoodanig zijn zamengesteld, als, indien eenmaal van dit krachtig middel tot verdediging des Lands moest worden gebruik gemaakt, wenschelijk zou zijn.

Met het oog op de afzonderlijke artikelen der begrooting van het Departement van Oorlog, die, volgens het gedane voorstel, verhoogd zouden worden, is onder anderen het volgende in het midden gebragt.

Art. 10. De voor dit artikel aangevraagde som strekt tot het aanschaffen van paardentuig voor 1036 paarden ten behoeve van het wapen der kavalerie. Men heeft gevraagd, waaraan dat cijfer van 1036 paarden, hetwelk door de Regering geacht wordt voor het aanvullen van dit wapen tot zijne volledige sterkte benoodigd te zijn, ontleend is. Men kon het met hetgeen men van de tegenwoordige organisatie van het leger weet, niet wel overeenbrengen. Overigens betuigden eenige leden hunne bevreemding, dat hier van het aanschaffen van paardentuig sprake is, zonder dat de paarden, waarvoor dit tuig dienen moet, bij het leger aanwezig zijn of uit de aangevraagde gelden kunnen worden aangekocht.

Artt. 11 en 13. Met het oog op deze beide artikelen der begrooting heeft men bevreemding aan den dag gelegd, dat niet van de minste voorbereiding tot oprigting van eenen transporttrein sprake is.

Het geraamde cijfer van *f* 500 voor elk aan te koopen paard ten behoeve der artillerie wordt door vele leden zeer hoog geacht.

Art. 17. Zonder regtstreeks de noodzakelijkheid te willen betwisten, dat, voor het mogelijk geval van de toevoeging der schutters aan het leger, ook aan voorziening in de hospitaalbehoeften dier manschappen worde gedacht, heeft men het beschikbaar stellen eener zoo groote som daarvoor wel een weinig voorbarig geoordeeld. Zeer zeker toch kan er vooreerst geene behoefte bestaan om geheel deze som uit te geven. Men onderstelt dan ook, dat zij slechts volledigheidshalve op de tegenwoordige raming is gebragt, en dat de Regering zoolang mogelijk het werkelijk doen der uitgaven zal uitstellen.

Artt. 20 en 21. In al de afdeelingen heeft men er groot bezwaar in gezien, dat de hier aangevraagde som, indien zij op de wijze besteed wordt zoo als de Regering zich dit voorstelt, niet genoegzaam is om geheel het leger van betere geweren te voorzien, veel minder zou kunnen strekken om ook de schutterijen op eene wijze te wapenen, die met de behoeften van onzen tijd overeenstemt. Vele leden meenden, dat het doel op eene andere wijze, althans voor een groot gedeelte, met dezelfde som zou kunnen worden bereikt, en kwamen daarbij terug op het vroeger geopperde denkbeeld om de voorhanden gladde geweerloopen van trekken te voorzien. De strekking der met opzigt tot dit punt gemaakte bedenking kan het best worden gekend uit de nota, die door een lid der Kamer in zijne afdeeling is ingeleverd en bij het tegenwoordig verslag wordt gevoegd.

Behalve de *f* 200,000, meer bepaald voor het veranderen van 20,000 gewone geweren in tirailleurgeweren aangevraagd, wordt bij de beide artt. 20 en 21 nog *f* 210,000 uitgetrokken. Men vraagt, of die som insgelijks voor de geweren dienen moet?

Art. 20. In drie der afdeelingen zag men in de verhooging van den post voor het materieel der genie vrij wat bezwaar, of beklaagde men zich, dat deze verhooging zoo weinig is toegelicht. Men zou het zeer wenschelijk achten, dat die toelichting wierd aangevuld. De aanvrage spreekt van oprigting van één of meer kampen. Indien daardoor moest worden verstaan, dat die kampen reeds dadelijk zouden worden gevestigd, zou men den maatregel niet kunnen overeenbrengen met geheel het karakter dezer voordragt, die dan toch enkel voorbereiding ten doel heeft; ja zou men zich regtstreeks daartegen moeten verklaren. Het bezwaar scheen te grooter, omdat de Memorie van Toelichting spreekt van het zamentrekken van een deel van het leger in kampen zoowel aan het oostelijk als zuidelijk frontier. Dit zweemde te zeer naar de plaatsing van een of meer observatiecorpsen aan de grenzen, wat, meende men, vooreerst niet te pas kan komen.

Art. 30. Ofschoon de meeste leden onder de bestaande omstandigheden de voorzorg niet afkeuren, om in de magazijnen een voorraad laken en wat verder voor de kleeding en uitrusting der schutters noodig is, op te leggen, scheen de tegenwoordige aanvrage te ruim berekend.

Wanneer de Regering voor het oogenblik zich tot de aanschaffing van een deel van het benoodigde bepaalde, zou zij later, als de noodzakelijkheid daartoe drong, zich wel zonder groote moeijelijkheid van het overige kunnen voorzien, mits aan de traditionele wijze van aanschaffing vaarwel wierd gezegd, en men zich dus op het beginsel van concurrentie en op de levering van buitenlandsche fabrikanten verliet. Overigens werd gevraagd, op welken grondslag het aangenomen cijfer van 18.000 dienstdoende en 30.000 rustende schutters steunt.

Ook voor zoover men in de aanschaffing van geheel de benoodigde hoeveelheid linnen en wollen stoffen en van leder voor schoeisel geen overwegend bezwaar zag, meende men zich met nadruk te moeten verklaren tegen het denkbeeld, om reeds dadelijk die stoffen tot het maken van kleedingstukken en schoenen te gebruiken.

Indien het onverhoopt tot het in werkelijke dienst roepen der schutters komen mogt, zou, zoo de voorraad wollen en linnen stoffen slechts aanwezig ware, nog altijd genoegzame tijd tot het aanmaken hunner kleedingstukken voorhanden zijn. De schutters kunnen toch niet te velde trekken dan na althans gedurende eene maand in den wapenhandel geoefend te zijn.

In verband met het voorafgaande meende men de aandacht der Regering bijzonder te moeten vestigen op de wenschelijkheid, dat de kleeding en uitrusting der schutterij veel meer dan thans het geval is met die der militie overeenstemde. Voor zoover eenige onderscheiding noodzakelijk is, kon die in het aanbrengen van weinig kostbare teekenen worden gevonden.

Door eenige leden werd gevraagd, of, indien de sommen, bij de thans behandelde artikelen uitgetrokken, wierden toegestaan, in alle behoeften van kleeding en uitrusting zou zijn voorzien, ook in het onverhoopte geval, dat te gelijk met de schutterijen al de vijf ligtingen der militie onder de wapenen moesten komen. Er werd daaromtrent twijfel geopperd, ook op grond dat de Regering zich voorstelt, dat de 18.000 man der stedelijke schutterijen allen gekleed zijn; terwijl, naar men meent, zulks met de zoogenaamde reserve dier schutterijen niet het geval is.

Met opzigt tot den tekst van het aangeboden wetsontwerp zijn twee aanmerkingen gemaakt.

In den *considerans* zou men gaarne op de eene of andere wijze van de buitengewone omstandigheden van dezen tijd, als aanleiding tot de voorgedragen verhooging van het hoofdstuk, melding zien gemaakt.

Voorts ziet men niet in, waarom bij art. 2 de aanwijzing der middelen tot dekking der voorgedragen uitgaven tot een later tijdstip verschoven wordt. Die aanwijzing moet dan toch plaats hebben en schijnt bij den tegenwoordigen gunstigen toestand der schatkist geenerlei moeijelijkheid te kunnen opleveren. De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend deze laatste bedenking onder het oog der Regering te moeten brengen, ofschoon daarover in de openbare zitting der Kamer van 6 mei jl. reeds eene gedachtenwisseling heeft plaats gehad. Het is haar toch voorgekomen, dat bij die gedachtenwisseling de bedenking niet geheel is opgelost.

Bij dit verslag is eene nota gevoegd, van den heer Storm van 's Gravesande, waarin op technische wijze wordt uiteengezet, het nut, de wenschelijkheid en de minkostbaarheid om, gelijk in 1854 in Pruissen is geschied, gewone geweren te veranderen in miniégeweren, door ze van trekken te voorzien. Dit geachte lid dringt de zaak zeer aan, omdat in deze alle Landen van Europa ons vóór zijn.

II.
Verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting.

Men heeft zich beklaagd, dat de Memorie van Toelichting tot dit voorstel zoo weinig opheldering geeft omtrent het doel, 't welk de Regering met hulp der aangevraagde geldsommen hoopt te bereiken. Die memorie zegt, dat de Regering, met het oog op de veranderde omstandigheden des tijds, in plaats van de aanschaffing der meest geschikte middelen voor 's Lands verdediging te water over eenige jaren te verdeelen, de voorziening daarin bespoedigen wil. Maar, vroeg men, moet nu daaruit worden afgeleid, dat indien de uitgetrokken gelden wierden toegestaan, de verdedigingsmiddelen van het Land, voor zoover de Marine betreft, in behoorlijken toestand te brengen zijn; of is er enkel uitzigt, dat met hulp daarvan het tot stand brengen van dien normalen toestand eenigermate zal worden bespoedigd? Stemt al wat thans voor den aanbouw van flotille-vaartuigen en dergelijke zou worden verrigt overeen met het door het Comité van Defensie aangenomen stelsel? En mag men aannemen, dat het hier in het wezen der zaak niet anders geldt dan het overbrengen van eenen geldelijken last, die anders op volgende dienstjaren zou drukken, op het loopende dienstjaar; zoodat de tegenwoordige uitbreiding van uitgaven inderdaad strekken zou om de lasten voor de toekomst te verligten? Er waren leden, die wanneer zij omtrent dit laatste punt voldoende zekerheid erlangden, te minder bezwaar in het toestaan der aangevraagde gelden zouden zien.

Bij de behandeling der oorspronkelijke begrooting van het Departement van Marine voor 1859 heeft de Minister, in tegenspraak met leden der Kamer, verzekerd, dat eene meer dan voldoende hoeveelheid hout voor scheepsbouw op 's Rijks etablissementen voorhanden was. In verband daarmede heeft het eenigermate bevreemd, dat nu eene nieuwe aanvrage voor den aankoop van hout gedaan wordt, terwijl men tevens wenscht te weten, of de hier bedoelde houtsoorten in den toestand van onmiddellijke bruikbaarheid wel te bekomen zijn.

Vooral ook met het oog op den aard dezer buitengewone aanvrage hebben vele leden met genoegen gezien, dat de Regering voornemens is, de benoodigde stoom-flotille- en verdedigingsvaartuigen, na openbare uitbesteding, op particuliere werven te doen bouwen. Niet slechts ontbreekt het op die werven thans niet aan gelegenheid tot aanbouw van schepen voor landsrekening, maar vooral is het van belang, dat niet ter voorziening in eene tijdelijke behoefte van grooteren omvang aan het personeel der rijkswerven eene uitbreiding gegeven worde, waarop later misschien niet dan met moeite terug te komen zou zijn.

Men heeft gevraagd, of het in de Memorie van Toelichting doorstralend denkbeeld, om met den aanbouw van vaartuigen te wachten totdat de proefnemingen met de nog niet voltooide Hector en Vulkaan zouden zijn afgeloopen, wel strookt met het karakter dezer voordragt. Die laatste vaartuigen worden immers naar het model van dergelijke in het buitenland, die daar bruikbaar bevonden zijn, vervaardigd. Kan er dus wel groot gevaar in gelegen zijn, dadelijk de hand aan het werk te slaan?

In eenig verband met het voorafgaande werd gevraagd, wanneer de *Hector* en *Vulkaan* in dienst zouden kunnen worden gesteld, en hoeveel tijd de Minister rekent dat voor het bouwen en uitrusten der overige flotille en verdedigingsvaartuigen noodig is, waarvoor de verhooging van art. 14 der begrooting met twaalf tonnen gouds dienen moet.

Verscheidene leden hebben verklaard met bevreemding, onder deze buitengewone uitgaven voor het Departement van Marine, bij art. 20 der begrooting ook eene som van *f* 200,000 voor het spoediger voltooijen van het drooge dok te Willemsoord te hebben ontmoet. Zij konden het verband niet inzien, hetwelk tusschen de voltooijing van dat dok en de algemeene staatkundige omstandigheden bestaat. Andere leden evenwel meenden dat zoodanig verband niet te miskennen valt, en dat werkelijk 's Lands belang thans meer dan vroeger bespoediging eischt.

Op den considerans en op art 2 van het wetsontwerp zijn dezelfde aanmerkingen gemaakt als op die beide onderdeelen van het vorig wetsontwerp.

III.
Verbod betrekkelijk den uit- en doorvoer van paarden.

Bij de overweging van dit wetsontwerp hebben slechts enkele leden zich tegen den voorgestelden maatregel gestemd getoond, op grond dat daardoor, zonder volstrekte noodzakelijkheid, nadeel aan den landbouw toegebragt en andere belangen der ingezetenen gekrenkt konden worden. De overige leden ontkenden deze mogelijke nadeelen niet, maar meenden dat men zich die, gelijk zoo vele andere, in het algemeen belang moest getroosten. Het gold hier niet enkel het in de hand geven aan de Regering van een middel om te voorkomen dat paarden, waaraan men binnen 's Lands voor het leger behoefte hebben kon, naar buiten wierden uitgevoerd; maar ook eene voorzorg te meer, opdat Nederland steeds van zijne neutrale houding zou kunnen doen blijken. Uit dat oogpunt liet het zich verklaren, dat de wet niet enkel gelegenheid opende tot het verbod van *uitvoer*, maar ook tot dat van *doorvoer* van paarden. In eene der afdeelingen echter waren leden die niet toestemden, dat uit- of doorvoer van paarden met de handhaving der onzijdigheid des Lands in verband kon staan. Zij keurden het af, dat in de Memorie van Toelichting paarden met ammunitie en buskruid op ééne lijn waren gesteld. Door het toevoeren, zeiden zij, van ammunitie en buskruid naar een oorlogvoerend Land kan een Staat geacht worden voor dat Land partij te trekken; maar met paarden is het geheel anders. Deze staan gelijk met granen, timmerhout en velerlei andere voorwerpen, die wel tot oorlogsgebruik aangewend kunnen worden, maar daartoe niet uitsluitend bestemd zijn.

Verscheidene leden, wel verre van tegen het openen der mogelijkheid van het verbod van uitvoer van paarden gestemd te zijn, vroegen, of de Regering niet veel vroeger, althans vóór de jongste palmmarkt, eene poging had kunnen doen om dien uitvoer tegen te gaan. Zij wenschten te weten hoe groot het getal paarden geweest is, dat in de laatste maanden van hier is uitgevoerd, en zouden gaarne, ook in verband met het aanhangig wetsvoorstel wegens de verhooging der uitgaven voor het Departement van Oorlog, omtrent het bestaan van uitzigt, om hier te Lande nog de benoodigde trekpaarden voor de artillerie te bekomen, worden ingelicht.

Nagenoeg algemeen werd de wensch geuit, dat zoo deze wet tot stand kwam, daaraan een meer tijdelijk karakter gegeven wierd. Zoo als zij thans is opgesteld, zou de daarbij verleende magtiging voortdurend, en dus ook onder geheel gewone omstandigheden, in werking blijven. Dit kon men niet goedkeuren. De op den Koning verstrekte magtiging tot het uitvaardigen van het verbod zou bijv. voor den tijd van één jaar kunnen worden verleend. Waren na het verstrijken van dien termijn de omstandigheden nog dezelfde, dan zoude het weinig bezwaar inhebben, eene verlenging van den termijn bij eene nieuwe wet vast te stellen.

Art. 1 van het wetsontwerp spreekt van een *geheel* of *gedeeltelijk* verbod. Men wenschte omtrent de aanleiding tot deze onderscheiding te worden ingelicht. Is daardoor te verstaan, dat de Koning het verbod tot bepaalde soorten van paarden zou kunnen beperken, zoodat bijv. de uitvoer van veulens bleef toegelaten; of is het de bedoeling, dat de uitvoer aan de eene grens verboden zou kunnen zijn, terwijl eene andere grens daarvoor openbleef? Juist met het oog op het aan Nederland passend stelsel van onzijdigheid zou het ongeraden kunnen zijn, dat de mogelijkheid openbleef om uitvoer te doen plaats hebben, wel naar het eene, niet naar het andere grondgebied. De heeren rapporteurs over deze drie wetsontwerpen zijn Delprat, Schimmelpenninck van der Oije, van Zuylen van Nyevelt, Thorbecke en Storm van 's Gravesande.

Eerste Kamer.

Zitting van Zaturdag 7 Mei.
(VERVOLG.)

TARIEF van Regten op den In-, Uit- en Doorvoer.

De heer *Regout* achtte het als afgevaardigde eener provincie, waar de nijverheid het hoofdmiddel van bestaan uitmaakt, en als industrieel, zijn pligt om de belangen der nijverheid in deze Kamer te verdedigen. Hij zeide dat er een tijd was, dat de industrie hier te Lande niet kon bestaan, omdat zij de concurrentie moeijelijk kon volhouden, vooral bij de afscheiding van Noord- en Zuid-Nederland. Koning Willem I intusschen heeft veel voor de nijverheid gedaan en echter waren wij na de afscheiding van België gewoon geworden op het zuiden des Rijks te steunen, zoodat eene eigenlijke *Nederlandsche* nijverheid eerst later is ontstaan. Volle vrijheid voor den handel maakte toen voor het vigerende handelsysteem plaats en zoo waren wij van lieverlede in het bezit van het meest liberale tarief gekomen. En onder zulk een stelsel, ondanks zoo vele groote moeijelijkheden, vestigde zich eene bloeijende nijverheid, waardoor orde en welvaart verzekerd en groote kapitalen in omzet kwamen. De belangen van die nijverheid hangen naauw zamen met die van handel en scheepvaart en van ons koloniaal systeem. Beide zijn onafscheidelijk aan elkander verbonden. Is het dus niet van belang — vroeg de spreker — het bestaande stelsel te behouden? Daaronder toch is zooveel tot stand gekomen, ondanks oorlog en naijverige naburen. De nijverheid geeft aan zoovele duizende handen werk, werpt oneindige voordeelen aan den Staat, aan handel en scheepvaart af en welke zouden dan de gevolgen zijn, wanneer men die eensklaps vernietigde?

Nu spreekt men van bescherming, maar die heeft de nijverheid nooit verlangd, zij wil ze nog niet. Zij wenscht niet dan het behoud van het bestaande. Zij wil een stelsel van vrijen handel; daaronder heeft de industrie zich ontwikkeld, maar dat stelsel wil men overdrijven en dat berokkent groot nadeel. Hij herhaalt: ons tarief is reeds het meest liberale in Europa. Wij genieten op lange na de voordeelen niet, die de vreemdeling heeft. Onze productie is daardoor minder en de kosten van fabrikaat zijn bij gevolg duurder. De groothandel heeft geen belang bij eene tariefs-herziening. Nergens heeft men het voorbeeld aan Nederland gegeven en dat doet den slag dubbel gevoelen. De stelling van den Minister, dat het slechts een kleine stap is tot een zuiver fiskaal tarief, gaat ook niet op. Waarom dan 1 pct. van de invoerregten afgeschaft, hetwelk de Minister zelf van geen belang acht voor den consument, voor wien hij alles wil doen en dien men op eene geheel andere wijze kon bevoordeelen? En de stap is zoo klein niet. De overgang voor sommige artikelen is veel te groot. Ook de finantiële uitkomsten pleiten niet voor dat gezegde. De schatkist zal 4 a 5 tonnen gouds verliezen, terwijl het cijfer van 3 millioen, waarop men rekent, nog oneindig zal verminderd worden door frauduleuse en niet te verifiëren opgaven. Laten de tegenwoordige tijdsomstandigheden zulk eene vermindering van vaste inkomsten toe?

Veel had deze tariefsherziening kunnen voorafgaan. In elk geval moeten geen te ver gedreven theoriën van handelsvrijheid de nijverheid aan gevaren blootstellen en die theoriën worden bij ons op eene wijze toegepast waartegen spreker in het belang van een tak van volksbestaan moet opkomen. Wordt deze voordragt wet, dan zal de nijvere man, die hier geene bescherming kan vinden, zijne fabrieken naar elders verplaatsen en die daar zoeken. Nederland staat toch in dat geval voor hem open.

De handel, noch een enkele tak van industrie, hebben door hunne klagten de voordragt dezer wet

---

(§) Dit ontwerp is het gevolg van het voorschrift der Grondwet, art. 182, luidende: „zij, die aldus in de militie te land zijn ingelijfd, worden, in vredestijd, na eene vijfjarige dienst ontslagen. Is de Staat in oorlog of andere buitengewone omstandigheden, zoo kan eene wet, jaarlijks te vernieuwen, hen tot langere dienst verpligten."

noodzakelijk gemaakt. Slechts uit eene enkele zeeplaats is een voortdurend *drijven* opgegaan om onze tarieven te herzien. De voornaamste aanleiding daartoe was dus de opzegging van het handelstractaat met België. En gaat men nu na al wat reeds omtrent deze voordragt is geschreven en gesproken, dan blijkt het hoevele gewigtige stemmen *tegen*, hoe weinige *voor* deze wetsvoordragt zijn gerezen.

Nu zegt men wel — zeide spreker — de Regering heeft geen aandrang noodig: van haar alleen moet het initiatief van een goeden maatregel uitgaan. Dat is zoo; doch waar bloei en welvaart heerschen, moet men niet ligtvaardig tornen; één vogel in de hand — zeiden onze vaderen — is beter dan duizend in de lucht. En om het voorbeeld aan andere Staten te geven, dat mag een zeer fier beginsel zijn, maar het geldt hier materiele krachten en daarin staan wij verre achter.

Ook het stelsel der wet is onbillijk en onregtvaardig; het geeft den een wat het den ander ontneemt; de maatregel is voor den een gevaarlijk, voor een ander doelloos en nadeelig.

Eindelijk de heffing naar de waarde. Dat systeem is geheel illusoir; het zal fraude provoceren en dus zoowel ten nadeele van de schatkist als van den eerlijken handel en de fabrikanten en afzenders strekken. In andere Landen wordt het als onbillijk en onregtvaardig afgekeurd en spreker zegt het met innige overtuiging, dat, zoo deze wet wordt aangenomen, de deur wijd zal openstaan voor fraude en onzedelijkheid.

De spreker beschouwt de wet als ontijdig, niet wenschelijk in het algemeen belang, niet noodzakelijk en doodend voor de industrie. Hij beschouwt het stelsel dezer wet als in strijd met het nationaal belang, nadeelig voor de schatkist en voor een eerlijken handel en concurrentie. Hij beschouwt de wet niet in het belang der consumenten, omdat zij in strijd is met het algemeen belang. Om al deze redenen zal hij zijne stem daartegen uitbrengen; hij hoopt dat zijne medeleden zijn voorbeeld zullen volgen en de Eerste Kamer het wetsontwerp niet zal aannemen.

De heer *van Swinderen*, ofschoon niet gaarne de verantwoordelijkheid op zich wenschende te nemen van alle veranderingen die door de Tweede Kamer in het voorstel der Regering gemaakt zijn, had toch in het algemeen sympathie voor de wetsvoordragt. De afkeuring, die zij in deze Kamer ontmoet had, wekte bij hem de hoogste verwondering, omdat hij, raadplegende wat ten aanzien van het tarief vroeger in de Eerste Kamer was voorgevallen, had bevonden dat men het voorstel in 1853 als eene belangrijke verbetering beschouwde, ja dat men toen de Regering had aangedrongen om nog verder te gaan ten einde tot het stelsel van geheel vrijen handel te geraken, en eindelijk dat het herzieningsontwerp van 1853 door deze Kamer met algemeene stemmen aangenomen was. Spreker was evenwel niet opgestaan om het voorstel van wet tegen de gedane aanvallen te verdedigen; meer bevoegden dan hij, zouden die taak wel op zich willen nemen, doch hij wenschte alleen zijne sympathie te doen uitkomen voor het gedane voorstel. Hij betreurde het evenwel dat niet gelijktijdig de belasting op de brandstoffen kon worden afgeschaft om zoo doende de nijverheid, aan wie men bescherming ontnam, van de andere zijde te bevoordeelen. Hij maakte daarvan geen verwijt aan de Regering, want de omstandigheden maakten die afschaffing op het oogenblik onmogelijk; hij vroeg dan ook geene bepaalde toezegging maar drukte alleen den wensch uit dat de accijns op de brandstoffen zoo spoedig mogelijk zou worden opgeheven.

De heer *Hartevelt* verklaarde zich mede tegen het tarief, bovenal op grond dat de veranderingen, die het in de Tweede Kamer ondergaan had, de wet zoodanig van beginsel hadden doen veranderen, dat daaruit voor de verschillende takken van nijverheid een geheel verschillende toestand zou geboren worden. Hij onthield zich van eene breede ontwikkeling zijner bezwaren, omdat hij, als Voorzitter der Kamer van koophandel te Leyden, instemde met het adres, door dat Ligchaam aan de Eerste Kamer toegezonden, waarnaar hij gemakshalve verwees.

De heer *Sassen*, ofschoon voorstander van vrijen handel en vrij verkeer, kon niet besluiten de voordragt goed te keuren. Zonder eenige overdrijving zou hij zijne redenen daarvoor blootleggen. Hij verlangdė geene bescherming ten koste van wien ook; maar hij wilde die evenmin ontnemen ten gevalle eener theorie, die men ja ook in het buitenland huldigde, doch die men zich daar wel wachtte in toepassing te brengen. Dat wilde hij te minder, omdat aan de nijverheid het vooruitzigt was gegeven dat de thans bestaande regten duurzaam zouden worden bevestigd. Hij wenschte dien toestand te behouden, waarvan de handel geen bezwaar had en waaronder de nijverheid zich op grootere schaal ontwikkelde. Door de aanneming van deze wet was hij overtuigd dat zeer gewigtige belangen gekrenkt zouden worden; hij mogt daartoe niet medewerken, vooral bij de tegenwoordige staatkundige verwikkelingen in Europa, die toch reeds zoo vele andere belangen kwetsen. Hij kon er niet toe medewerken om de toeneming te bevorderen van arbeiders zonder werk of wier loon verminderd zou worden, juist in tijden waarin de prijs der levensmiddelen aanmerkelijk stijgen kon. Wenschelijker had hij het zelfs geacht, indien men met het doen van den tegenwoordigen stap gewacht had tot dat andere Rijken gelijken weg zouden hebben ingeslagen; maar deze handhaven gestrengelijk meer bezwarende tarieven, terwijl België die zelfs heeft verhoogd. Hij kon niet gelooven dat goedkeuring der wet wenschelijk was, vooral niet na de wijziging door de Tweede Kamer daarin gebragt, en nu zij los gemaakt was van andere voorstellen, waardoor de nijverheid althans gebaat zou zijn geworden. Ontijdig was het voorstel tevens, omdat de schatkist daardoor met een aanzienlijk verlies zou worden getroffen, op een oogenblik dat groote buitengewone uitgaven noodig waren en waarvan noch de duur noch de grens te voorzien was. Er was geene reden om het tarief te veranderen. Niemand had geklaagd, de handel had de verandering niet gewenscht en alle takken van nijverheid hadden er zich met zooveel kracht tegen verzet, dat de aanneming bij hem en bij vele leden groote bezorgdheid zou wekken. Bovendien waren de door de Tweede Kamer aangenomen amendementen in strijd met het eigen stelsel der Regering. De grond der tariefsherziening was wegneming van alle bescherming, doch op onbillijke wijze was nu aan den een de bescherming onthouden en aan den anderen verleend. Zoo ook was aan den tweeden grond, gelijkvormige heffing, niet voldaan; want ook nu nog zou de heffing èn bij gewigt èn bij waarde plaats hebben. Wat de heffing bij de waarde betreft, hij was overtuigd dat die van het gewigt de voorkeur had, en dat men zoo veler belangen niet in de waagschaal mogt stellen om de ambtenaren van den Staat te gerieven. Hij was een voorstander van vrijen handel, maar wanneer hij in de jaarlijksche verslagen der Regering met genoegen las, dat handel en nijverheid bloeiden, dan moest hij terugdeinzen, voor een stap op den weg, welks verdere bewandeling door alle vertegenwoordigers der nijverheid als nadeelig wordt geschetst.

De heer *van Wessem*, die door ongesteldheid verhinderd was geworden aan het onderzoek in de sectien deel te nemen, achtte zich verpligt zijne stem nu te motiveren. Hij las in den considerans der wet dat de herziening van het tarief *noodzakelijk* was. Die noodzakelijkheid kon slechts uit vier omstandigheden geboren worden: in het belang der schatkist, in dat der fabriekmatige nijverheid, in dat van den handel en eindelijk wanneer de ons omringende Staten hunne tarieven in gelijke rigting wijzigden. Doch geen dezer vier vereischten was hier aanwezig. De schatkist zou jaarlijks 4 a 5 ton gouds verliezen; de nijverheid verzette zich met kracht tegen de herziening; de handel had geenerlei verandering in het tarief verlangd en het buitenland handhaafde, ja verscherpte zijne beschermende tarieven. Hij zag dus geene reden voor de belangrijke greep die gedaan werd en hij hoopte dat de reden niet mogt zijn gelegen in het dingen naar de eer om de liberaalste der liberalen te zijn, of om zich door buitenlandsche dagbladen uitbundigen lof te doen toezwaaijen: het buitenland, dat Nederland uitlacht en zijn voordeel met onze liberaliteit zal doen. Hij kon het toegeven, dat men niet naar elders, maar alleen op ons zelven moest zien, maar hij betwijfelde of, wanneer alle andere Staten de grenzen voor ons sloten, wij door ons tarief de vreemde fabrikaten moesten lokken en daardoor de inlandsche nijverheid aan vernietiging blootstellen. Hij zou derhalve, met het oog op de belangen der schatkist, op dat van nijverheid en handel, zijne stem tegen het wetsontwerp uitbrengen.

De heer *van Andringa de Kempenaer*, geen industrieel zijnde, zou in bijzonderheden niet afdalen. Hij moest eene enkele opmerking vooropzetten. De Minister had gezegd, dat er in de adressen, aan deze Kamer gerigt, een minder welvoegelijke toon heerschte; dat was evenwel niet te verwonderen, wanneer de belangen en het bestaan van vele individuen verkort worden, dat het niet altijd in dergelijke omstandigheden gegund was de ronde en dan ook scherpere taal te doen vervangen door de sluwe en geveinsde inkleeding van wellevendheid. Wij zullen hier, zegt de spreker, moeten stemmen over de belangen van duizende landgenooten; wij zullen moeten beslissen of hij, die door handenarbeid in de behoeften van zijn huisgezin voorziet, aan eene onhoudbare concurrentie met vreemden zal worden opgeofferd. Met belangstelling had hij de discussien in de Tweede Kamer gevolgd; hij bragt hulde aan de denkbeelden, daar met talent door vele leden ontwikkeld, maar hij vreesde dat het nemen van de proef der theorie in hare uiterste grenzen gevaarlijk voor ons Land zou worden. Hij had vooral het oog op het finantiëel bezwaar, op de nadeelen, die uit het voorstel voor de schatkist zouden voortvloeijen, want een verlies van 4 a 5 ton 's jaars zou er het gevolg van zijn. Gelukkig zou hij het oogenblik achten, waarop men in staat zou zijn alle tarieven af te schaffen, doch dat oogenblik was nog niet gekomen. Zelfs was nu de toestand geheel anders, als toen de wet in de Tweede Kamer behandeld werd. Oorlog en marine, die krachtige grondslagen onzer verdediging, eischten thans groote uitgaven, en al kon de Kamer over dat bezwaar heenstappen, dan nog achtte hij het van den kant der Regering en inzonderheid van den Minister van Finantien gevaarlijk, en er behoorde zelfs veel moed toe, om thans de baan der theorie ten einde te rennen. Zijn, zoo vroeg de spreker, de tegenwoordige oogenblikken geschikt om dergelijk verlies aan de schatkist toe te brengen, of eischte de voorzigtigheid niet veeleer, om de voordragt althans op dit oogenblik aanhangig te houden en voor hare totstandbrenging kalmer en gelukkiger dagen af te wachten? Tot de onderdeelen van het tarief zou hij niet afdalen, maar hij kon zich niet weerhouden van te bekennen, dat de veranderingen, in de Tweede Kamer aangebragt, het beginsel der Regering zoodanig geschonden hebben, dat daarvan onbillijkheid het gevolg zou zijn, terwijl de aanneming van den maatstaf naar de waarde voor fraude op uitgebreide schaal de deur zou openstellen. Deze bezwaren, gevoegd bij het hagchelijke der tijdsomstandigheden, moesten hem dan ook doen onthouden, om aan het voorgedragen tarief zijne stem te geven.

De heer *van Beeck Vollenhoven* verklaarde niet zonder schroom het woord te vragen, want hij had de gevolgen der voorgedragen tariefsherziening met zoo zwarte en donkere kleuren hooren afschilderen, dat hij zich zelven de vraag had gedaan of hij de zaak wel goed begrepen had. Met zorg had hij alles nagegaan wat omtrent deze zaak geschreven en gesproken was, doch van dat alles was bij hem de indruk achtergebleven, dat het hier niets anders gold dan de bedaarde voortgang op den weg die vroeger ingeslagen en sedert gevolgd was. Eene tariefsherziening zou wel altijd, hoe ook ingerigt, aanleiding tot opmerkingen en bezwaren geven; de vraag echter die de Eerste Kamer zich had te doen was, of door de voordragt het algemeen belang al dan niet bevorderd zou worden. Daarbij moest men over ondergeschikte punten heenstappen; althans hij plaatste zich op dat standpunt, hetwelk hem ook nopen zou voor de wet te stemmen. Hij zag volstrekt niet in dat door deze voordragt het der nationale nijverheid onmogelijk zou zijn te concurreren; er werd geen greep gedaan zoo als beweerd was; ook de stap dien men voorstelde was niet groot. Dezelfde argumenten die tegen het tarief waren aangevoerd, waren ook vernomen zoo dikwerf een stap verder van het beschermende stelsel verwijderd gedaan was. Daarbij herinnerde de spreker aan de donkere tafereelen die men had opgehangen, als de gevolgen der aanneming van de scheepvaartwetten; hij herinnerde hoe bij de sluiting van het tractaat met België voorspeld werd, dat alle papierfabrieken te gronde zouden gaan. En wat is het gevolg geweest? De scheepvaartwetten hebben uiterst weldadig gewerkt en geen enkele papierfabriek werd gesloten. Waar waren bovendien de groote sprongen, die men zeide dat door het tarief beproefd werden; hij kon ze nergens bespeuren. Als lid der Eerste Kamer moest hij zich stellen op het standpunt, dat hij consequent wilde blijven aan het stelsel dat tot dus verre hoogst gunstig gewerkt had, en wanneer hij dan zag dat handel, landbouw en nijverheid vooruitgingen, dan moest men ook niet aarzelen vooruit te gaan op den weg die deze goede uitkomsten had opgeleverd. Men had meermalen van het algemeen belang gesproken, maar het algemeen belang vorderde dat de voorwerpen tegen den minst mogelijken prijs te bekomen waren; daartoe moeten de regten verlaagd worden en met dat algemeen belang voor oogen was het vrij onverschillig of andere Landen al dan niet ons in vrijgevigheid van handelsstelsel nastreefden. Wat het bezwaar betreft dat de schatkist het verlies, dat het gevolg van de aanneming der wet zou zijn, niet lijden kon, de Minister van Finantien zou dat punt kunnen beslissen; maar hij wenschte toch op te merken, dat de ondervinding geleerd heeft, hoe in den regel vermindering van het bedrag der regten op den duur aan de schatkist voordeeliger geweest is dan hooge regten. Wat eindelijk aangaat het bezwaar der tijdsomstandigheden, hij meende dat er nog vele maanden verloopen moesten, alvorens het tarief in werking zou gebragt worden, en overigens, dat zij, die dit bezwaar opperden, dan ook hadden behooren voor te stellen de discussien te verdagen. Met het beginsel voor oogen, dat tot grondslag ligt van het tarief en eene huldiging is van het beginsel vroeger gevolgd, zou hij over bezwaren rakende de onderdeelen heenstappende, zijne goedkeurende stem aan de wetsvoordragt verleenen.

De heer *van Rijckevorsel* had gedacht dat in Nederland reeds lang het pleit van den vrijen handel beslist was en dat men daar geene vrees meer behoefde te koesteren, dat het op dien weg ingeslagen pad weder verlaten zou worden. Wanneer de nijverheid bloeijen zal, dan moest zij ook zich zoodanig ontwikkelen dat zij op de vrije markt concurreren kon. Zij die het goedkoopst en het best fabriceerden zouden ook het best en het goedkoopst concurreren, en wanneer de fabrikant concurreren kan elders waar hij niet beschermd is en waar hij hoogstens met andere fabrikanten gelijk staat, dan zou hij veel gemakkelijker nog hier te Lande kunnen mededingen, waar hij steeds eenige bescherming zou genieten, niet alleen in het regt, maar ook door de verschillende kosten van assurantie, transport enz., die op vreemde goederen noodzakelijk komen. Vreemd was de stelling die hij had vernomen als de vrucht van een overblijfsel van het reciprociteitsstelsel, namelijk dat, wanneer men ook elders verlaging van regten invoerde, dat ook hier te Lande zonder gevaar gedaan kon worden. Deze stelling was voor den spreker onbegrijpelijk; want wanneer men nu niet kon concurreren met buitenlandsch fabrikaat, dat nog altijd regten, ofschoon dan lage regten, en bovendien nog verschillende andere kosten te betalen had, men zou nog veel minder kunnen concurreren op vreemde markten, daar men dan èn de regten èn de kosten zou moeten betalen die thans op het buitenlandsch fabrikaat hier te Lande drukken. Bij de beoordeeling van eene tariefwet moest men een vast stelsel aannemen; men moest zich zelven bewust zijn wat men deed. Was men protectionist, men moest er rond voor uitkomen, doch dan ook het stelsel niet eenzijdig maar algemeen toepassen. Daarvoor evenwel deinsde men terug, omdat de ondervinding geleerd had, hoever de protectie ons tijdens de vereeniging met België gebragt had. Men zeide dat nu zoo vele arbeiders broodeloos zouden worden; doch er waren vele plaatsen in ons Land, waar men wel kon concurreren; de stelling ging dus niet op. Hij nam het niemand kwalijk, wanneer men trachtte zijn waar liever duur dan goedkoop te verkoopen; hij kon zelfs begrijpen dat men gaarne een monopolie verlangde; maar nimmer zou men hem overtuigen dat een en ander was in het algemeen belang. Dat belang eischte integendeel dat ieder zoo goed en zoo goedkoop mogelijk in zijne behoeften kon voorzien. Men dreigde met de voorspiegeling dat velen broodeloos zouden worden, doch daartegenover stond dat, wanneer die arbeiders het brood alleen konden genieten ten koste der geheele Natie, dan zeer zeker de vraag moest rijzen of dit was in het algemeen belang? Doch hij koesterde geene vrees voor broodeloosheid der arbeiders. De fabrikanten zouden misschien iets minder verdienen, maar den arbeiders zou het aan werk niet ontbreken, terwijl het den fabriekanten zelven op den duur wel zou gaan. Wat den handel betreft, deze had niet zoo bijzonder voordeel bij het ontwerp. De aanneming was den handel tamelijk onverschillig, maar niet zoo voor het algemeen. Het was het algemeen niet onverschillig of het regt al dan niet geheven zou worden op eene wijze die juist het zwaarst drukte op de stoffen die de mindere klassen behoeven: zoo zwaar zelfs dat het regt gelijk stond bijna met prohibitie. De fabriekant zou door het voorgedragen tarief minder verdienen, doch door uitbreiding van zijn fabrikaat veel meer; dat stelsel om op het voorwerp weinig te verdienen, maar groote winsten te behalen door groote quantiteiten af te zetten had Engeland groot gemaakt. Dat overigens het gebrek aan grondstoffen in ons Land geen onoverkomelijk bezwaar is tegen concurrentie, bewijzen de stoomwerktuigfabrieken te Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage; zij konden niet alleen hier te Lande, maar ook buitenslands concurreren.

De spreker vestigde vervolgens de aandacht der Kamer op sommige adressen, die niet alleen overdreven, maar zelfs totaal valsch waren. Als bewijs daarvan deelde hij mede, hoe een fabriekant te Roermond hem met een particulieren brief vereerde, waarin deze in hartroerende taal schetste hoe hij, bij de aanneming van het tarief, met vrouw en kinderen totaal geruïneerd zou zijn. En wat was het geval? De fabrikant hier bedoeld is fabriekant in stoomwerktuigen tot heden belast met 1 pct., en de nieuwe voordragt bepaalt ook 1 pct.; het ijzerwerk dat nu belast is op 6 pct. zal dalen op 5 pct., en het geplette koper, waarvan thans 2 pct. geheven wordt, zal worden gebragt op 5 pct., en die man klaagde nu dat hij door het ontwerp met vrouw en kinderen ten gronde zou gaan (Hilariteit). De spreker wederlegde vervolgens onderscheiden bezwaren aangevoerd tegen de artikelen wollen garens, olie, laken, katoenen manufacturen en linnens. Met het oog op hetgeen de heer Hartevelt had gezegd, merkte de spreker op dat de vermindering op wollen garens van het regt van 3 op 1 pct. hem niet zoo groot toescheen, om daarvan den ondergang van dien tak der nijverheid te voorspellen.

Groot belang, aldus vervolgde de spreker, stelde hij in de Vaderlandsche nijverheid; hij had dit nog onlangs met het oog op onze O. I. bezittingen getoond. Wanneer hij overtuigd ware, dat die belangen zouden worden aangerand, hij zou zich met kracht daartegen verzetten; maar hij had de overtuiging dat de belangen der nijverheid niet alleen niet benadeeld maar op den langen weg bevoordeeld zouden worden. Die nijverheid bezat genoeg bekwaamheid en energie om haar eenzijdig standpunt te verlaten en meer en meer te trachten arbeid te leveren, niet alleen voor de drie millioenen ingezetenen van het kleine Nederland, maar voor de vele millioenen van andere Landen.

Men had ook als bezwaar tegen de voordragt den staatkundigen toestand van Europa doen gelden, doch was die toestand van dien aard, dat hij zoo ver vooruitziende gevolgen hebben zou? Al ware dit het geval, dan had ons Vaderland er dubbel belang bij, de sympathien der Natien op te wekken, om die Natien het voorbeeld van een liberaal handelsstelsel te geven. Wanneer de wet verworpen werd, dan zouden wij een grooten stap achteruitgaan; het zou de beteekenis hebben, alsof wij verklaarden dat wij den weg der handelsvrijheid liever verlaten dan verder vervolgen wilden.

Het hoofddoel der voorgestelde verandering was zeer zeker het brengen van eenvormigheid, zoowel in het bedrag als in de wijze van heffing der regten. Door deze voordragt zou men eindelijk een stelsel hebben, ofschoon hij niet wil ontkennen, dat dit stelsel misschien volkomener had kunnen zijn. Veel had men gesproken over het gevaarlijke van heffing naar de waarde; hij erkende dat de heffing tot ontduiking van regten aanleiding kon geven, maar ook de heffing naar het gewigt had vele bezwaren, vooral wanneer in het tarief vele categorien aanwezig waren, hetgeen noodzakelijk was indien men niet tot de grootste ongelijkmatigheid vervallen wilde. Ten slotte wees de spreker, even als de vorige, op de oppositie, vroeger gevoerd tegen de scheepvaartwetten, en terwijl hij de hoop uitdrukte dat deze tariefsherziening door de Kamer mogt worden aangenomen, gaf hij zijn vertrouwen te kennen, dat men door de gevolgen dier aanneming zou zien hoezeer men zich met betrekking tot de werking dier herziening, even als tot die der scheepvaartwetgeving, overdreven bezwaren geopperd en zich ten eenenmale vergist had.

De heer *Hartevelt* deed opmerken, dat de vorige spreker de vermindering van het regt van 3 pct. op de wollen garens op 1 pct. geene groote vermindering had gelieven te noemen, doch hij moest den heer van Rijckevorsel in herinnering brengen, dat deze wel gestemd had tegen de vermindering der regten op den visch, ofschoon die vermindering niet 2/3 van het bedrag beliep, en de spreker zou nu zoo vrij zijn ten aanzien van het tarief het voorbeeld te volgen, hetwelk de bekwame afgevaardigde uit Rotterdam hem met betrekking tot de regten op den visch gegeven had.

De heer *van Rijckevorsel* antwoordde hierop dat hij niet bestreden had de vermindering van regten op de visch, maar wel den geheelen vrijdom van dat regt, omdat de overgang van een hoog regt tot geheelen vrijdom hem veel te snel voorkwam. Hij geloofde dus niet, met het oog op het aangehaalde voorbeeld, inconsequent gehandeld te hebben.

De heer *Huydecoper van Maarsseveen* bekende zeer lang te hebben geaarzeld, welke beslissing hij in het onderwerp, hetwelk de Kamer thans bezig hield, nemen moest. Rijpelijk had hij het voor en tegen overwogen, met raadpleging van de omvangrijke stukken die gewisseld en discussiën die gevoerd waren. Thans echter was hij tot eene beslissing gekomen en hij moest erkennen, dat tegen het ontwerp bij hem zoo gewigtige bedenkingen gerezen waren, dat hij, — ofschoon instemmende met den spreker uit Noordholland, dat de Eerste Kamer niet om ondergeschikte redenen eene wet behoorde af te stemmen — verpligt zou zijn zijne stem tegen het tarief uit te brengen, tenzij hij nog later overtuigd mogt worden dat zijne bezwaren geheel ongegrond zijn. Er wordt gezegd dat, wanneer men deze wet niet aanneemt, men een terugtred zou doen op den ingeslagen weg van vrijen handel, doch hij vroeg of die weg van vrijen handel niet ook een eindpaal had, en of die eindpaal niet reeds bij ons bereikt was, zoo lang niet andere Landen die ons omringen zoo ver gevorderd waren, als wij thans zijn. Zoolang om ons heen een ring van Staten den toegang onzer fabrikaten verbood, geloofde hij dat het zeer bezwaarlijk was om de nijverheid van ons kleine Land bloot te stellen aan de invoeren van alle zijden van vreemde fabrikaten. Onze markt zou door buitenlandsche fabrikaten worden overvoerd; onze fabrikanten zouden hunne prijzen daardoor moeten verlagen; de arbeidsloonen zouden dien ten gevolge verminderen; de fabrieknijverheid zou in een kwijnenden toestand geraken en tegenover misschien verhoogde prijzen van levensmiddelen zouden staan een tal van arbeiders die gebrek leden. Hij geloofde dat men met de toepassing van het stelsel van vrijen handel niet zooveel verder moest gaan dan dat in andere Staten werd toegepast, en hij meende dat juist het gebrek aan grondstoffen en de onmogelijkheid om de belasting op de brandstoffen af te schaffen den grens aanwijzen, binnen welken men hier te Lande de toepassing van dat stelsel moest beperken.

Hij had nog een groot algemeen bezwaar tegen het voorgestelde tarief. Wanneer hij toch op den voorgrond stelde gelijkheid van beginselen, dan zag hij dat het daarvan geheel afweek; terwijl den een een regt van 5 pct. werd geschonken, was den ander slechts een regt van 1 pct. verleend. Hij mogt verklaren op een gansch onpartijdig standpunt te staan; want hij was noch koopman, noch fabrikant. In handel en nijverheid stelde hij evenwel groot belang; beider belangen gingen hem zeer ter harte, en wanneer hij bij al hetgeen door hem was aangevoerd nog voegde het hoogst gewigtige bezwaar omtrent den maatstaf naar de waarde, waaromtrent hij zich geheel met de zienswijze van den heer Regout vereenigde, dan kon hij, tenzij tot eene nadere overtuiging door den Minister gebragt, niet besluiten zijne stem aan de voordragt te geven.

Daar niemand meer het woord vroeg stond de heer *Minister van Finantien* op. Hij nam de vrijheid een verzoek aan de Kamer te rigten. Nu, gelijk hij in den aanvang der zitting had aangetoond, één termijn der verdediging verloren was gegaan en nu aan zijne verdediging zooveel gewigt was gehecht, dat daarvan de stem van leden dezer Kamer afhankelijk was gemaakt, geloofde hij dat het billijk zou zijn den Minister een geruimen tijd te gunnen, zich op die verdediging voor te bereiden, en daar het uur reeds ver verstreken was wenschte hij, om geen gevaar te loopen dat zijne verdediging van het ontwerp door al te groote bekorting schade zou lijden, voor te stellen hem te vergunnen, die verdediging in eene volgende zitting voor te dragen.

De *Voorzitter* stelde daarop voor, om de verdere discussien over het ontwerp te verdagen tot aanstaanden maandag, des ochtends ten 11 ure.

Over dit voorstel ontstond eene korte beraadslaging. De heer *van Dam van Isselt* verklaarde maandag verhinderd te zijn de zitting bij te wonen; doch tevens niet verstoken te worden van de gelegenheid om bij de stemming der wet tegenwoordig te zijn, omdat haar lot waarschijnlijk van eene enkele stem zou afhangen, en hij gaarne wenschen zou zijne stem te voegen bij hen die wenschen gerust te stellen de duizenden in den lande, die in eene angstige spanning de beslissing dezer Kamer afwachtten; omdat hij zijne stem wenschte te voegen bij hen die van deze wet onheil voorspelden voor het Vaderland. Ook de heer *van Nispen van Pannerden* verklaarde te verlangen bij de eind-stemming tegenwoordig te zijn, doch dat hij niet woensdag op het gewone uur ter vergadering aanwezig zou kunnen zijn, den dag waarop de heer *van Swinderen*, na het te kennen gegeven verlangen van den heer van Dam, voorgesteld had de discussien te vervolgen. Nadat nog de heeren *Cremers, Huidecoper van Maarsseveen* en *van Heeckeren* over dit onderwerp van gedachten gewisseld hadden, stelde de *Voorzitter* voor om zich te vereenigen met het voorstel van den heer *van Swinderen*, met dien verstande, dat de Kamer woensdag e. k., des namiddags ten 1½ ure, in behandeling zal nemen de wet op het regt van successie, en dat daarna zal worden voortgezet de beraadslaging over het ontwerp-tarief. Dit voorstel werd met 21 tegen 14 stemmen aangenomen.

Tegen stemden de heeren van Nispen van Pannerden, van Aylva van Pallandt van Neerijnen, d'Ablaing van Giessenburg, Beerenbroek, de Villers de Pité, van Wessem, Cremers, Paspoort van Grijpskerke, van Heeckeren van Wassenaer, Regout, Borski, van Sasse van Ysselt en Sassen.

Daarna is de Vergadering gescheiden.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.